

JAARPLAN 2023

GRENSVERLEGGEND SAMENWERKEN

UITVOERING
VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK
WERKPROGRAMMA
2021-2024

Benelux

SECRETARIAAT-GENERAAL
SECRÉTARIAT GÉNÉRAL

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

De heer Frans Weekers
Secretariaat-Generaal van de Benelux Unie
Regentschapsstraat 39 BE-1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 519 38 11

Lay-out en redactie

Secretariaat-Generaal van de Benelux Unie

Coördinatie

Directie Beleid van het Secretariaat-Generaal van de Benelux Unie

Datum: Februari 2023

Deze publicatie is beschermd door auteursrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Prioriteiten van het Nederlandse voorzitterschap	6
1. EEN COMPETITIEVE EN DUURZAME BENELUX	10
1.1. Mobiliteit, de ruggengraat van de Benelux interne markt	10
1.2. Benelux-retailmarkt	14
1.3. Duurzame economie aanjagen en werken aan een Circulair EU-kader	16
1.4. Arbeidsmarkt en onderwijs	17
2. EEN VEILIGE EN RECHTVAARDIGE BENELUX	18
2.1. Senningenoeverleg	19
2.1.1. Strijd tegen georganiseerde criminaliteit (integrale aanpak)	19
2.1.2. Politiesamenwerking	20
2.1.3. Crisisbeheersing	23
2.1.4. Asiel en migratie	24
2.1.5. Justitie	25
2.2. Fraudepreventie	26
2.2.1. Fiscale samenwerking en fraudebestrijding	26
2.2.2. Administratieve samenwerking en bestrijding van vormen van sociale fraude in de meest ruime zin en ander misbruik	27
2.3. Andere veiligheidsaspecten	28
2.3.1. Samenwerking inzake voedselveiligheid	28
2.3.2. Andere thema's	29
3. EEN DIGITALE BENELUX	31
3.1. Digitalisering op het vlak van transport en economie	31
3.2. Digitalisering en samenleving	34
4. EEN VEERKRACHTIGE EN TOEKOMSTGERICHTE BENELUX	35
4.1. De regionale energiesamenwerking als onmisbare schakel voor solidariteit en leveringszekerheid in tijden van crisis	35
4.2. Klimaat en duurzaamheid	40
4.3. Een Benelux Unie waar het goed is om te leven	43
5. EEN OPEN BENELUX	45
5.1. Noordrijn-Westfalen (NRW)	45
5.2. De Grande Région	45
5.3. Frankrijk	45
5.4. Noordse Raad en Baltische staten	49
5.5. Benelux: kenniscentrum voor grensoverschrijdende samenwerking	49
5.6. Rivierenoverleg in de Benelux	50
MISSIE EN VISIE	51

VOORWOORD

In deze onzekere crisistijd waarbij meerdere factoren meespelen zoals de post-coronasituatie, de onzekerheid rond energie, de stijgende inflatie en de terugkeer van de oorlog in Europa, bevestigen de Benelux-landen opnieuw hun commitment aan een hechtere Benelux-samenwerking en een verdere Europese integratie. De fundamentele Europese waarden democratie, menselijke waardigheid en vrijheid werden voor het voetlicht gebracht. De Europese Unie moet opkomen voor haar waarden, zowel thuis als in de veranderende wereld. De Benelux staat pal achter deze waarden en de beginselen van solidariteit en eenheid.

De Benelux blijft een voortrekker bij het versterken van de veerkracht van zijn interne markt, het bevorderen van duurzame ontwikkeling en het vergroten van de veiligheid. In het gemeenschappelijk belang van onze burgers en onze economieën zal de Benelux Unie een sterke pijler van het Europese project blijven. De drie landen bevestigen opnieuw hun wens om van de Benelux een proeftuin voor Europese samenwerking en een model voor regionale integratie te maken om een inspiratiebron te blijven voor andere regio's in Europa en daarbuiten. Daartoe worden belangrijke stappen gezet om de Benelux-organisatie van binnen uit te moderniseren.

De drie landen willen binnen de Benelux Unie initiatieven voor een duurzame en groene samenleving stimuleren, hun samenwerking en expertise op het gebied van de interne markt verdiepen, de veiligheid in al haar facetten vergroten en zich wapenen tegen andere mogelijke crises.

Het is immers zaak het gemeenschappelijke potentieel te ontwikkelen op kerngebieden als energie, mobiliteit en vervoer, crisisbeheersing, politieke en justitiële samenwerking, circulaire economie en duurzaamheid.

Voor duurzame mobiliteit zal in het bijzonder worden ingezet op het versterken van de zachte mobiliteit door het gebruik van de fiets te stimuleren als alternatief vervoermiddel voor de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen. Voor grensoverschrijdend vervoer zal steun worden verleend aan het initiatief 'Living Laboratory for MaaS', dat tot doel heeft de toegang tot emissiearm en grensoverschrijdend openbaar vervoer te vergemakkelijken.

De transitie van de Benelux naar een meer duurzame economische regio, gestoeld op de beginselen van de circulaire economie en in lijn met het desbetreffende EU-actieplan, staat verder centraal.

Op het gebied van de veiligheid zal de samenwerking worden versterkt door de inwerkingtreding van het nieuwe Benelux-Politieverdrag. Dit verdrag biedt nieuwe mogelijkheden voor grensoverschrijdend optreden en wordt een belangrijk instrument in de strijd tegen de georganiseerde misdaad en de drugshandel. Voor crisisbeheersing zal de nadruk liggen op het belang van het opstellen van overeenkomsten en procedures om grensoverschrijdende wederzijdse bijstand te bevorderen.

De grensoverschrijdende samenwerking bij de bestrijding van sociale fraude zal concreet worden versterkt door de ondertekening van een multilateraal Benelux-verdrag dat een rechtsgrondslag biedt voor de activiteiten van de landen op het gebied van gezamenlijke inspecties en controles.

Op het gebied van digitalisering, artificiële intelligentie en toekomstgerichte technologie gaan de ontwikkelingen steeds sneller en neemt het digitale dataverkeer alsmaar toe, ook met betrekking tot vervoer. Zo zal een nieuw digital twin-project worden gestart voor de weginfrastructuur in de Benelux en zal het proefproject met de elektronische vrachtbrief in samenwerking met de Europese Unie worden voortgezet.

De voortrekkersrol van de Benelux binnen de Europese Unie bij de transitie naar duurzame energie en bij het waarborgen van energiezekerheid voor de landen zal verder worden onderstreept door het potentieel van windenergie en groene waterstofproductie in het Noordzeegebied ten volle te benutten. Hetzelfde geldt voor de initiatieven binnen de pentalaterale energiesamenwerking.

De Benelux Unie zal blijven werken aan de uitdagingen van klimaatverandering en milieubescherming. Daarnaast zal worden gezocht naar innovatieve en duurzame oplossingen om de grensoverschrijdende medische samenwerking te verbeteren.

Ten slotte zal het bevorderen van synergieën met naburige regio's worden ondersteund, met dien verstande dat grenzen centra van evenwichtige wederzijdse uitwisseling moeten blijven veeleer dan belemmeringen voor burgers en bedrijven.

Het College van Secretarissen-Generaal

PRIORITEITEN VAN HET NEDERLANDSE VOORZITTERSCHAP

Op 1 januari 2023 heeft Nederland het jaarlijks roterende voorzitterschap van de Benelux Unie overgenomen van Luxemburg. De Benelux kent een sterk geïntegreerde markt en de economieën van de drie landen zijn nauw met elkaar verweven. Vanwege deze kenmerken fungeert de Benelux tevens als een proeftuin voor Europa. Het belang van verdergaande regionale integratie door de Benelux wordt erkend in artikel 350 van het Verdrag betreffende de Werking van de EU. De Benelux was als zodanig voorloper van de EU en de drie Benelux-landen behoren tevens tot de grondleggers van de Europese Unie (EU). De onderlinge verwevenheid tussen de drie landen is met name, maar niet uitsluitend, goed zichtbaar aan de binnengrenzen van de Benelux, waar inwoners, bedrijven en organisaties bijna vanzelfsprekend met elkaar samenwerken op alle mogelijke terreinen. De innovatieve stappen die de Benelux als proeftuin neemt, dragen op hun manier bij aan het structureel versterken van de EU (via bijvoorbeeld het versterken van de interne markt) en het mitigeren van risicovolle strategische afhankelijkheden (via verduurzaming en in het bijzonder de duurzame energietransitie).

Nederland zal tijdens het Nederlandse Benelux-voorzitterschap zoveel mogelijk naar de output van de Benelux kijken tegen de achtergrond van huidige (geo)politieke ontwikkelingen. Dat betekent in eerste instantie een focus van het voorzitterschap op de interne markt en ten tweede op vergroening, in het bijzonder de duurzame energietransitie. De Covid-19-crisis onderstreepte wederom het essentiële belang om het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal binnen de interne markt te waarborgen. Geoliede grensoverschrijdende samenwerking is daarbij een belangrijke voorwaarde en mede daarom de derde prioriteit van het Nederlandse voorzitterschap. Tenslotte is veiligheid de vierde en laatste prioriteit tijdens het Nederlandse voorzitterschap in 2023.

INTERNE MARKT

Nederland benadrukt dat samenwerking in de Benelux op het vlak van de interne markt een belangrijke pijler is van de Benelux-samenwerking. Daarnaast werkt Nederland graag aan nadere afstemming en nauwere samenwerking op het vlak van de Europese interne markt binnen de Benelux. De Benelux-landen starten een regelmatige uitwisseling over actuele ontwikkelingen op de interne markt. Zij wisselen standpunten uit over lopende Europese wetgevingstrajecten en verkennen nauwere samenwerking. Ook werken zij aan impulsen voor de Europese interne-marktagenda, meer specifiek aan een toekomstige Europese interne-marktstrategie. Genoemde impulsen dienen mede als input voor het werkprogramma van de Europese Commissie die in 2024 aantreedt.

Verder is Nederland er voorstander van dat ook vanuit het perspectief van de gebruiker, oftewel de burger of de ondernemer, en op bedrijfsniveau (met micro-data) goed naar het functioneren van de interne markt wordt gekeken. Feiten en behoeften uit de praktijk zijn een belangrijke bron voor beleidsontwikkeling voor de interne markt. Via de Benelux wil Nederland de analyse van ontwikkelingen op de interne markt inzetten om vervolgstappen te kunnen bepalen.

DUURZAME ENERGIETRANSITIE

Regionale energiesamenwerking is van groot belang in de huidige tijden. Regionale samenwerking kan de leveringszekerheid van energie versterken en bijdragen aan een efficiëntere en snellere energietransitie. Op momenten kan de Benelux ook een rol spelen in de Europese discussies over energieprijzen, leveringszekerheid, marktintegratie, de hervorming van de elektriciteitsmarkt, de ontwikkeling van offshore netverbindingen en wind-op-zee-projecten. Dit verloopt het beste via de Pentalaterale samenwerking (Nederland, België, Luxemburg, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland) en de North Seas Energy Cooperation (NSEC) waarvan de Benelux het secretariaat voert en waarvan Nederland komend jaar ook voorzitter is.

Ten aanzien van leveringszekerheid van energie dienen de bestaande (Benelux) overlegplatformen zoals het Gasplatform en het Pentalaterale overleg te worden ingezet en waar mogelijk te worden versterkt. Als het gaat om het aanpakken van de hoge energieprijzen zet Nederland in op het monitoren van de energiebevoorrading en het verder integreren van de energiemarkten. Voor de lange termijn moet de inzet gericht zijn op de transitie naar een overwegend hernieuwbaar energiesysteem, waarvoor Nederland onder andere inzet op de uitrol van hernieuwbare energie op de Noordzee, waterstof, en het bevorderen van flexibiliteit.

Dat geldt ook voor de Benelux-inspanningen op het vlak van circulaire economie. Nederland zet in op een volledig circulaire Benelux-economie in 2050 en bepleit ambitieuze en scherpe doelen op EU-niveau. De Benelux is een platform voor kennisdeling om circulariteit verder op te volgen en verder vorm te geven. Hierbij wordt naar complementariteit en toegevoegde waarde gezocht ten opzichte van de initiatieven die op Europees niveau worden genomen.

GRENDOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

Met name op het gebied van grensoverschrijdende vraagstukken liggen er nog kansen als het gaat om het effectief benutten van het Benelux juridisch instrumentarium. Naast de specifieke toepassing van het Benelux juridisch instrumentarium op grensbelemmeringen blijft het ook van belang om oog te houden op de veelzijdigheid van mogelijkheden die het Benelux juridisch instrumentarium reeds biedt op andere beleidsterreinen. Het Nederlandse voorzitterschap zal in 2023 daarom ook inzetten op de verdere promotie en het vergroten van de bekendheid van de juridische instrumenten van de Benelux in bredere zin. Het is van belang dat de mogelijkheden die het juridisch instrumentarium van de Benelux biedt adequaat worden meegenomen in de zoektocht naar oplossingsrichtingen.

VEILIGHEID

De Benelux-landen worden geconfronteerd met een toename van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Nederland zet in 2023 via het Benelux-voorzitterschap in op een integrale aanpak hiervan. Met het Benelux-Politieverdrag zal de grensoverschrijdende politiële samenwerking in het kader van de voorkoming het onderzoek en de opsporing van strafbare feiten en de handhaving van de openbare orde en veiligheid verder intensiveren. Tezamen met de verschillende nationale juridische en beleidsinstrumenten, gericht op de aanpak van georganiseerde criminaliteit, vormt het in gezamenlijkheid een basis voor deze integrale aanpak.

Nederland zet tevens in op ondertekening van het Benelux-Verdrag ter verbetering en versterking van de grensoverschrijdende samenwerking inzake de bescherming van de gezondheid en de veiligheid op het werk en van fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden ('sociale fraude').

1.

EEN COMPETITIEVE EN DUURZAME BENELUX

De oorsprong van de samenwerking in de Benelux en Europa stoelt op een aantal belangrijke pijlers waaronder de samenwerking op het vlak van de interne markt. Het belang hiervan kan in de huidige omstandigheden niet worden onderschat. De Benelux zet dan ook verder in op de verdieping van de interne markt gebruikmakend van zijn kennis en kunde op het terrein van regionale economische samenwerking met een sterke focus op verduurzaming en digitalisering.

1.1. MOBILITEIT, DE RUGGENGRAAT VAN DE BENELUX INTERNE MARKT

Gezien het uitermate grote aandeel van de Benelux-landen in de Europese grensoverschrijdende goederen- en verkeersstromen is intensieve samenwerking op deze terreinen een noodzaak. Meer nog, de Benelux staat als toegangspoort tot Europa met een uiterst dichtbevolkte omgeving voor een enorme verduurzamingsopgave. De missie van de Benelux Unie noopt ertoe om binnen Europa een trekkersrol op te nemen op een aantal terreinen. Er wordt verder ingezet op verdieping van de interne markt, op modal shift en op duurzame mobiliteit, waarbij de fiets, trein en decarbonisering een bijzondere positie innemen, zowel voor personen- als voor vrachtvervoer. Tegelijkertijd kan de Benelux ook bogen op een sterk digitale infrastructuur die, waar nodig, zal bijdragen aan de optimalisatie van de bestaande verkeersnetwerken en de koppeling van verschillende vervoersmodi voor burger en ondernemer. De creatie van een digitale twin van de Benelux-infrastructuur en de uitvoering van de studie naar MaaS (*Mobility as a Service*) zijn hiervan een eerste invulling (cf. een digitale Benelux).

UITVOERING ROADMAP FIETSSTIMULERING

De intrede van elektrische fietsen en bakfietsen (*cargobikes*) maakt het steeds aantrekkelijker om (langere) afstanden af te leggen met de fiets of de fiets als transportmiddel voor diensten of commerciële doeleinden te gebruiken. Het toenemende fietsgebruik vraagt om voldoende en veilige infrastructuur, met een connectie naar andere vervoersmiddelen. In hun Europese Verklaring van 3 juni 2022 (*European Cycling Declaration*) hebben de Benelux-landen met Europese gelijkgestemden (waaronder Denemarken, Oostenrijk en Ierland) opgeroepen om van 2024 het Europese Jaar van de Fiets te maken. Doelstellingen:

- Uitvoering geven aan de prioriteiten van de roadmap fietsstimulering, zoals het streven naar een veilige fietsinfrastructuur en het delen van de kansen die bakfietsen kunnen bieden voor binnenstedelijke logistiek;
- Gezamenlijk pleidooi binnen de Europese Unie voor een grote rol voor de fiets binnen de Europese mobiliteitsagenda en 2024 als Europees Jaar van de Fiets;
- Organiseren van een Benelux-fietsconferentie om het gebruik van de fiets als vervoersmiddel te stimuleren.

1.1. MOBILITEIT, DE RUGGENGRAAT VAN DE BENELUX INTERNE MARKT

NIEUWE PROJECTEN

TOELATINGSREGELS VOOR LICHTE ELEKTRISCHE VOERTUIGEN (LEV'S)

Lichte, elektrische voertuigen (LEV's) zijn voertuigen om relatief kleine afstanden af te leggen. Welke voertuigen precies als LEV worden geclassificeerd, verschilt tussen landen.

De toelating van deze voertuigen is vandaag evenwel nationaal geregeld, en nog niet Europees, zoals het voor andere gemotoriseerde voertuigen wel het geval is. Dat maakt het bijvoorbeeld minder interessant om dit soort voertuigen te ontwikkelen. Of mensen schaffen voertuigen aan in een EU-land maar mogen er in een ander EU-land niet mee de weg op. Op basis van een vergelijkende analyse wordt bepaald of er een Benelux-initiatief dient te worden genomen om tot een Europees regelgevend kader te komen voor deze voertuigen. In geval van een gemeenschappelijk Benelux standpunt bestaat de mogelijkheid om dit standpunt te formaliseren in de vorm van een Benelux-aanbeveling of Benelux-beschikking.

LOPENDE PROJECTEN

INFRASTRUCTUUR VOOR ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN

GRENSOVERSCHRIJDEND VERVOER MET LANGERE EN ZWAARDERE VRACHTWAGEN-COMBINATIES (LZV'S)

De Benelux-landen stemmen verder af wat betreft de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen op het Trans-Europese transportnetwerk (TEN-T) en bevorderen het grensoverschrijdend verkeer van zware voertuigen en lage-emissieschepen. De emissievrije mobiliteit in de Benelux (voertuigen, zware voertuigen, laadpalen, enz.) wordt in kaart gebracht. Een rondetafel zero emissie zwaarvervoer over de weg zal plaatsvinden om te bezien of een regionale Benelux-aanpak deze transitie kan bevorderen met behulp van de expertise van het Secretariaat-Generaal en nationale deskundigen.

Het proefproject dat overeenkomstig de Benelux-Beschikking betreffende proeven met langere en zwaardere vrachtwagencombinaties waarbij een intra-Benelux grens wordt overschreden (M(2015)15) is opgestart, leverde geen noemenswaardige knelpunten.

Dit proefproject leidt wel tot twee nieuwe voorstellen. Enerzijds de wederzijdse erkenning van chauffeursopleidingen die noodzakelijk is om het nijpende tekort aan chauffeurs op te vangen, en anderzijds de belangstelling van de Noordse staten voor een proefproject met een corridor tussen het Benelux-gebied en de Noordse staten.

HYPERLOOP, POTENTIEEL VOOR BENELUX- TRANSPORT RUIMTEVAART EN WETENSCHAPSBELEID

In een context waarbij goederenvervoer over de weg op zijn grenzen stoot en traditionele spoorverbindingen maar beperkt soelaas kunnen bieden, kijken de Benelux-landen actief uit naar grootschalige innovaties op het vlak van goederentransport.

De Benelux brengt in een beknopt rapport, dat in nauwe samenwerking met de stakeholders wordt opgesteld, kansen en uitdagingen in kaart met een focus op het goederenvervoer middels hyperloop. Een belangrijke potentiële verbinding is deze tussen de havens van Antwerpen en Rotterdam.

In aanvulling op de reeds bestaande samenwerking binnen het *European Space Agency* (ESA) versterken de Benelux-landen verder de samenwerking tussen de ruimtevaartclusters op de gebieden aardobservatie, telecom/*internet of things* en begeleiding van start-ups.

De betrokken partners zetten tevens in op het verkennen van de kansen voor grensoverschrijdende samenwerking rond de Einstein-Telescoop, een project dat niet alleen van groot wetenschappelijk belang is maar ook van regionaal, economisch belang.

SCHEEPVAART

De resultaten van de inspanningen die geleverd worden tussen Nederland en België om juridische en praktische oplossingen te bereiken op grond waarvan internationale trajecten met estuaire schepen mogelijk zijn tussen Belgische zeehavens en Westerschelde, zullen opgenomen worden in een juridisch bindende Benelux-beschikking.

De Covid-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne hebben eens te meer aangetoond dat zeevarenden een bijzonder kwetsbare categorie arbeiders zijn. Zorgen voor behoorlijke leef- en werkomstandigheden aan boord van hun schepen blijft een gemeenschappelijke zorg van de Benelux-landen. Daarom onderzoeken de Benelux-landen de mogelijkheden om op uniforme wijze, met name op het gebied van loon, een gelijkwaardige bescherming te verlenen aan zeevarenden die werkzaam zijn aan boord van schepen die onder de vlag van een niet-Benelux-land varen en in hun zeeën varen, in overeenstemming met hun Europese en internationale verplichtingen.

1.2. BENELUX-RETAILMARKT

Geopolitieke verschuivingen, de Covid-19-crisis en de oorlog in Oekraïne hebben geleid tot verstoringen op de interne markt, hebben ongewenste afhankelijkheden in waardeketens blootgelegd en onderstrepen de noodzaak voor versnelling van de digitale en de groene transitie. De economische weerbaarheid van de Benelux en de EU staat onder druk en moet worden versterkt. De Benelux-samenwerking zal zich dan ook inzetten om middels het interne markt-instrumentarium een zo efficiënt mogelijke Benelux-markt te creëren en te behouden.

NIEUWE PROJECTEN

INTERNE MARKT – NADERE AFSTEMMING EN NAUWERE SAMENWERKING

De Benelux-landen starten een regelmatige uitwisseling over actuele ontwikkelingen op de interne markt binnen de Benelux en de EU. Zij wisselen standpunten uit over lopende wetgevingstrajecten binnen de EU en verkennen de mogelijkheden tot nauwere samenwerking. Ook werken zij aan impulsen voor de Europese interne markt-agenda, meer specifiek aan een toekomstige Europese interne markt-strategie. Genoemde impulsen dienen mede als input voor het werkprogramma van de Europese Commissie, die in 2024 aantreedt.

EEN BREED EN DATAGEDREVEN PERSPECTIEF OP DE INTERNE MARKT

Feiten en behoeften uit de praktijk zijn een belangrijke bron voor beleidsontwikkeling voor de interne markt. Vanuit verschillende perspectieven kan er naar de interne markt worden gekeken, onder meer macro-economisch en theoretisch, maar ook vanuit het perspectief van de gebruiker, oftewel de burgers of ondernemer en op bedrijfsniveau (met micro-data). Kwalitatieve en kwantitatieve analyses moeten daarbij hand in hand gaan. Een goede analyse van ontwikkelingen op de interne markt en een goed begrip van de praktijk zijn cruciaal om de juiste vervolgstappen te kunnen bepalen. De Benelux wil deze analyse een impuls geven om interne markt-ontwikkelingen binnen de Benelux en de EU nog scherper in beeld te hebben. Daartoe organiseert de Benelux een workshop met vertegenwoordigers uit de Benelux-landen, wetenschappers, de statistiekbureaus en stakeholders. Doel is om verschillende perspectieven uit te wisselen, stil te staan bij actueel onderzoek en mogelijk aanbevelingen te doen voor een scherper perspectief op de interne markt als bron voor toekomstige beleidsontwikkeling.

LOPENDE PROJECTEN

RETAILMARKT IN ONTWIKKELING

De aangekondigde actualisering van het rapport *Benelux Retail 2025* zal zich focussen op koopkracht, verduurzaming van de Retail en digitale transformatie en wordt opgeleverd tijdens de eerste helft van 2023.

Bovendien zal de *Benelux Retail Website* die in 2021 gelanceerd werd, verder up-to-date gehouden worden (zoals de website reeds in 2022 werd uitgebreid met een overzicht van de relevante retailregelgeving van Noordrijn-Westfalen (NRW)).

PRODUCTVEREISTEN

De activiteiten van de Benelux-landen om de Benelux-Beschikking betreffende materialen en voorwerpen van metaal en legering die bestemd zijn om in aanraking te worden gebracht met levensmiddelen (M(2022)12) te implementeren, worden gemonitord en, waar nodig, gecoördineerd. Als follow-up zullen de mogelijkheden en het nut verder worden onderzocht van gecoördineerde maatregelen om de veiligheid van keramiek als voedselcontactmateriaal te verhogen. Op dit moment geldt voor de afgifte van lood en cadmium het beschermingsniveau dat is vastgelegd in Richtlijn 84/500/EEG van de Raad van 15 oktober 1984 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake keramische voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen. Mogelijkheden voor een Benelux-beschikking die het beschermingsniveau voor de consumenten in de Benelux kan verhogen door strengere limieten voor de afgifte van lood en cadmium te stellen kunnen in dit kader worden verkend. Daarnaast zal bestaande en met name oudere Benelux-regelgeving betreffende levensmiddelen tegen het licht worden gehouden en beoordeeld op actuele relevantie in een gezamenlijk streven naar administratieve vereenvoudiging.

Ten slotte wordt verder verkend of/en welke richtlijnen van de Raad van Europa inzake voedselcontactmaterialen in Benelux-verband gezamenlijk kunnen worden geïmplementeerd, b.v. wat betreft papier en karton zoals geregeld in de technische richtlijn over papier en karton in voedselcontactmaterialen van Resolutie CM/Res (2020)9.

TERRITORIALE LEVERINGSBEPERKINGEN

Territoriale leveringsbeperkingen maken deel uit van oneerlijke handelspraktijken met concurrentienadelen, hogere prijzen en een verschaald aanbod voor de consumenten als gevolg. Bedrijven ondervinden herhaaldelijk problemen om zich op de interne markt van de EU vrij te bevoorraden bij de leverancier van hun keuze en Benelux-consumenten betalen regelmatig hogere prijzen dan in de buurlanden. Zeker in het kader van de huidige inflatie en algemeen stijgende prijzen wordt verkend of en hoe het Benelux-instrumentarium kan worden ingezet om de moeilijkheden die bedrijven ondervinden om toegang te krijgen tot de bevoorradingsnetwerken van hun keuze binnen de Europese Unie te beperken of zelfs weg te werken. Daarnaast zullen de Benelux-landen verder nauw samenwerken met de Europese Commissie om de negatieve gevolgen van territoriale leveringsbeperkingen in de retail aan te pakken. Zij vervullen hierbij hun rol van aanjager in de Europese Unie.

MEDEDINGINGSBELEID

De Benelux-landen zetten de uitwisseling over ontwikkeling van mededinging(srecht) en handhaving verder. In navolging van de samenwerking en het overleg over de herziening van de Europese *Vertical Block Exemption Regulation* en over het witboek *Foreign Subsidies in the Single Market* wordt de EU-agenda verder van nabij opgevolgd om er de nodige impulsen aan te kunnen geven.

1.3. DUURZAME ECONOMIE AANJAGEN EN WERKEN AAN EEN CIRCULAIR EU-KADER

LOPEND PROJECT

CIRCULAIRE, DUURZAME ECONOMIE

Europa heeft een ambitieuze agenda vastgelegd voor het toewerken naar een circulaire economie. De Benelux is een voorportaal om deze ontwikkelingen mee op te volgen en verder vorm te geven. De verwevenheid van de economische Benelux-markt vraagt om duidelijkheid richting bedrijven, maar tegelijkertijd richting de overheid die deze transitie aanstuurt. Grondstoffen worden alsmaar schaarser, waardoor aanpassingen op het vlak van ontwerp, productie, aankoop en gebruik steeds dringender zijn.

Binnen deze context wordt :

- een uitwisseling over statiegeldsystemen georganiseerd;
- de bespreking over *single use plastic* verdiept;
- informatie gedeeld over de meetbaarheid van de impact van maatregelen en over de link tussen klimaat en circulaire economie;
- een uitwisseling georganiseerd over het project *Product Circularity Data Sheet* van Luxemburg, dat een internationale dimensie aanneemt, na de aanwijzing van Luxemburg als uitgever van de toekomstige ISO59040-norm.

1.4. ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

NIEUW PROJECT

TELEWERKEN/THUISWERKEN

De partnerlanden zullen hun dialoog in Benelux-verband voortzetten over de fiscale en sociale-zekerheidsaspecten van telewerken/thuiswerken door grenswerkers. De fenomenen van telewerken/thuiswerken hebben namelijk een nieuwe dimensie gekregen door de gevolgen van de coronacrisis.

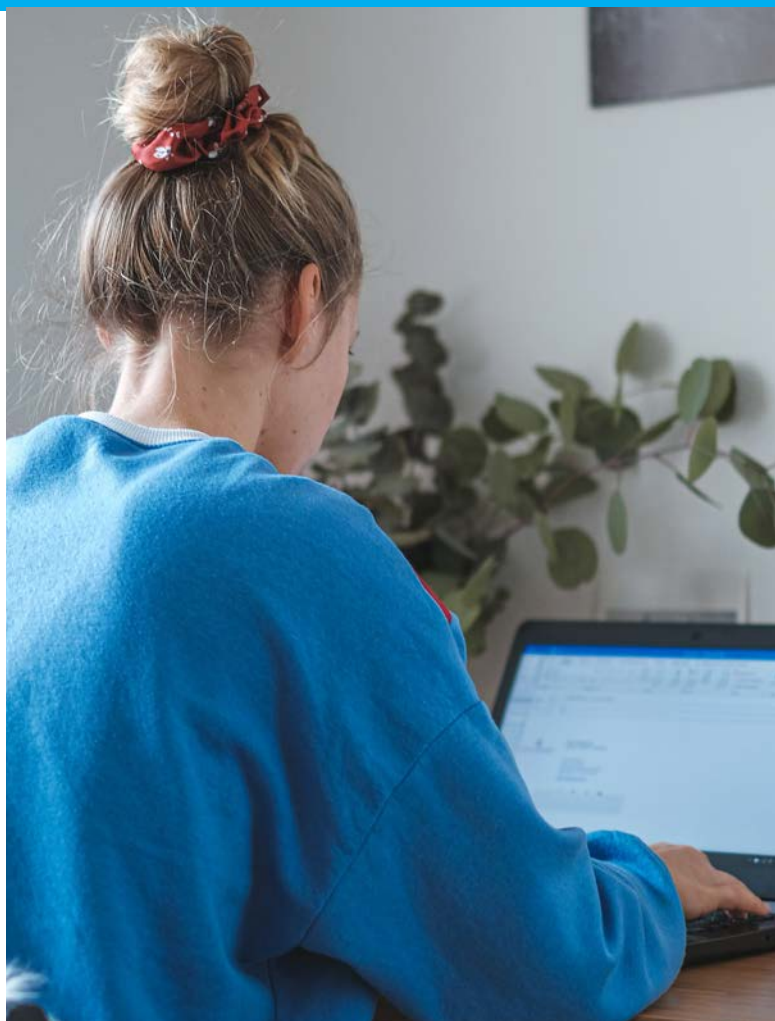
PROJECTEN IN ONTWIKKELING

GRENSOVERSCHRIJDENDE ARBEIDSMOBILITEIT

De terreinexpertise van het EURES-netwerk en het werk van EURES-adviseurs, waaronder degenen die werkzaam zijn in de verschillende openbare diensten voor arbeidsvoorziening van de Benelux-landen en de Grande Région, moeten in aanmerking worden genomen in de context van de kwestie van de mobiliteit van de werknemers.

WEBPORTAAL (STARTPUNT GREN SARBEID)

Het Benelux-portaal brengt met de hulp van externe partners verschillende informatiebronnen samen in één enkel instrument, dat (toekomstige en huidige) werkgevers en grensarbeiders een duidelijk overzicht van de vigerende fiscale en sociale wetgeving biedt, alsmede arbeids- en pensioenrechten, sociale voorzieningen en informatie over diploma's en beroepskwalificaties. Het Benelux Secretariaat-Generaal zet de regelmatige bijwerking en modernisering van dit zeer nuttig instrument (ruim 100.000 bezochte pagina's per jaar) voort. Bovendien is het de bedoeling de Benelux-portal uit te breiden met relevante informatie voor de grensgebieden van de Grande Région en Hauts-de-France.

GREN SARBEIDERSBROCHURES

De Benelux-brochures zijn bedoeld om een basis voor algemene juridische informatie te verschaffen aan professionals in de sector van de grensoverschrijdende mobiliteit. Zij zijn beschikbaar in digitale vorm en worden jaarlijks bijgewerkt.

ONDERWIJS EN BEROEPSKWALIFICATIE

In samenwerking met de stakeholders wordt een colloquium georganiseerd met het oog op het gemeenschappelijk vaststellen van nieuwe opleidingsvereisten en beroepskwalificaties die naar aanleiding van de klimaat- en digitale transitie noodzakelijk zijn.

2.

EEN VEILIGE EN RECHTVAARDIGE BENELUX

De Benelux-landen kennen een lange traditie van constructieve samenwerking op het vlak van veiligheid en samenleving. De landen getuigen van wendbaarheid om telkens nieuwe veiligheidsvraagstukken op te pakken in een streven naar oplossingen over de Benelux-grenzen heen. De politiesamenwerking zal aan slagkracht winnen door de inwerkingtreding van het nieuwe Benelux-Politieverdrag. De aanpak van georganiseerde criminaliteit vraagt vastberadenheid om de samenwerking uit te breiden naar andere belangrijke actoren zoals het Openbaar Ministerie, douane- en belastingdiensten, bestuurlijke overheden en de private partners. Het nieuwe Benelux-Politieverdrag geeft daarvoor ook ruimere mogelijkheden. Een integrale aanpak van de georganiseerde criminaliteit wordt dan ook een centraal thema. Ondertussen is gebleken hoe diep de georganiseerde criminaliteit zich in onze samenleving heeft genesteld en wat de effecten daarvan zijn. De geweldspiraal die ermee gepaard gaat, lijkt meedogenlozer dan ooit.

2.1. SENNINGENOVERLEG

NIEUW PROJECT

2.1.1. STRIJD TEGEN GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT (INTEGRALE AANPAK)

De actuele realiteit is dat de Benelux-landen worden momenteel geconfronteerd met een toename van georganiseerde ondermijnende criminaliteit waarbij criminelen zich niet laten tegenhouden door landsgrenzen. Voor een doeltreffende bestrijding van georganiseerde criminaliteit is een integrale en internationale aanpak noodzakelijk.

Gelet op de beproefde samenwerking alsook het juridisch instrumentarium van de Benelux Unie spreekt het voor zich dat een intensieve en effectieve gezamenlijke aanpak als uitgangspunt zou moeten dienen voor een bredere internationale aanpak.

Het nieuwe Benelux-Politieverdrag, tezamen met de verschillende nationale juridische en beleidsinstrumenten gericht op de aanpak van georganiseerde criminaliteit vormen een solide basis voor een integrale aanpak. Nadrukkelijk onderdeel hiervan is ook het bestuurlijk juridisch instrumentarium dat gebruikt kan worden voor het opwerpen van gezamenlijke barrières tegen elke vorm van criminaliteit in de Benelux.

Bovengenoemd juridisch en beleidsmatig kader vormt het uitgangspunt om als Benelux Unie de integrale aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit een stap verder te brengen en de samenwerking te concretiseren. Hiervoor is het noodzakelijk dat ministeries, opsporingsdiensten, openbaar bestuur en de magistratuur allen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid actief betrokken zijn. Ook wordt de samenwerking met private partijen gezocht.

De integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit wordt door de Benelux Unie nader uitgewerkt aan de hand van de volgende doelstellingen:

1. Voorkomen van crimineel misbruik van legale sectoren en (rechts)personen;
2. Verstoren van het criminele verdienmodel en het afpakken van crimineel vermogen;
3. Doorbreken en ontmantelen van criminele netwerken die grensoverschrijdend opereren.

2.1. SENNINGEN-OVERLEG

2.1.2. POLITIESAMENWERKING

BENELUX-POLITIEVERDRAG

Het Benelux-Politieverdrag dat naar verwachting in 2023 in werking zal treden, is een nieuw en zeer belangrijk instrument voor onze landen, dat onder meer gezamenlijk politietoetreden, informatiedeling en grensoverschrijdende opsporing zal versterken. Het bevat tal van innovatieve elementen, die van de Benelux opnieuw een proeftuin voor politiesamenwerking binnen de Europese Unie maken.

Verschillende uitvoeringsovereenkomsten/-afspraken zullen naar verwachting tegelijk met het Verdrag in werking treden. Het gaat om de:

- Benelux-Uitvoeringsovereenkomst inzake de samenwerking, begeleiding en ondersteuning in het kader van de opdrachten in toepassing van de vreemdelingenwetgevingen op het grondgebied van de Benelux-landen;
- Uitvoeringsovereenkomst tussen België en Nederland inzake de raadpleging van elkaars politiedatabanken in een gemeenschappelijke politiestructuur;
- Uitvoeringsovereenkomst tussen België en Nederland inzake de raadpleging van voor de politie toegankelijke databanken tijdens gemengde patrouilles en gemeenschappelijke controles;
- Uitvoeringsovereenkomst tussen België en Nederland inzake de uitwisseling van referentiegegevens voor *automatic number plate recognition* (ANPR);
- Benelux-Beschikking inzake de aanduiding van de bevoegde autoriteiten die toestemming kunnen geven voor het vervoeren en dragen van bepaalde wapens en munitie tijdens een grensoverschrijdend optreden of een grensoverschrijdende aanwezigheid;
- Benelux-Uitvoeringsafspraken over grensoverschrijdende achtervolging;

- Benelux-Uitvoeringsafspraken over het gemeenschappelijk gebruik van verbindingsofficieren. Het hoofddoel van deze nieuwe afspraak is de samenwerking van het Benelux-netwerk nog verder te versterken;
- Aanvraagformulier met betrekking tot de grensoverschrijdende begeleiding van personen en goederen die onder bescherming van de bevoegde autoriteit of diensten van de zendstaat staan.

Daarnaast zal nieuw beraad worden gestart met het oog op het sluiten van een overeenkomst over de hit-no-hit bevraging van politiedatabanken en een overeenkomst inzake grensoverschrijdende opsporing.

De uitvoering van het gezamenlijk opgestelde communicatieplan om zowel het politiepersoneel als de individuele burger, het Openbaar Ministerie en andere overheidsdiensten in te lichten over de bepalingen van het nieuwe Benelux-Politieverdrag is in voorbereiding en zal te zijner tijd worden opgestart.

Onder de naam 'Zonder zorgen de grens over' worden verschillende opleidings- en instructiemodules georganiseerd om politieambtenaren te informeren over de operationele implementatie van het Politieverdrag op het terrein. Deze opleidingen bevorderen ook de samenwerking tussen de verschillende politiediensten van de drie landen.

De Benelux app-politie wordt conform de nieuwe bepalingen van het Politieverdrag geactualiseerd.

PROJECTEN IN ONTWIKKELING

STRIJD TEGEN DRUGSGERELATEERDE CRIMINALITEIT

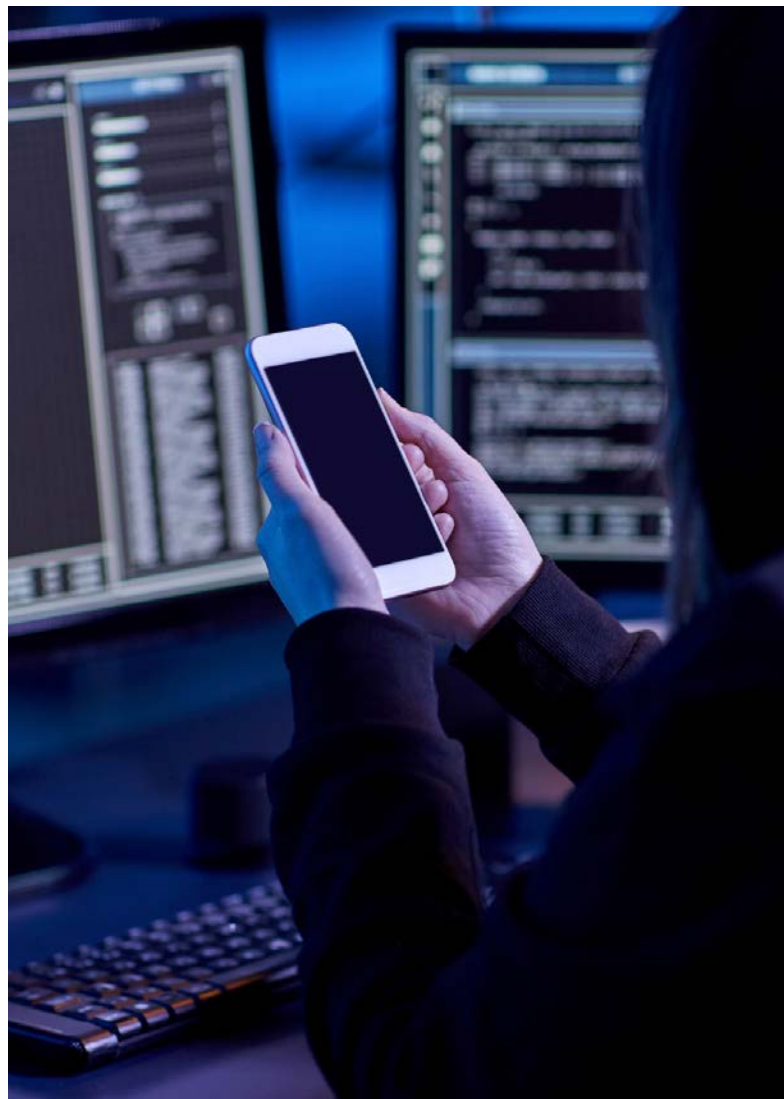
De Benelux-landen versterken hun samenwerking inzake de bestrijding van de georganiseerde internationale handel in (synthetische) drugs via post- en koerierdiensten. Deze samenwerking, waaraan zowel politiediensten, douane als het openbaar ministerie van de drie landen en van NRW deelnemen, beoogt onder meer een publiek-private samenwerking met de post- en koerierdiensten uit de private sector.

Een andere doelstelling is een continu proces van informatie-uitwisseling en het delen en opstellen van gezamenlijke criminaliteitsbeelden. Deze gezamenlijke beelden bieden nieuwe analysemogelijkheden voor de grensoverschrijdende aanpak van het fenomeen.

De samenwerking tussen de Benelux-landen en Frankrijk, via het Hazeldonkoverleg, is gericht op de aanpak van de distributienetwerken en de daarbij betrokken criminele groepen. De kernactiviteit is de uitvoering van het operationeel actieplan 2021-2024 dat erop gericht is georganiseerde distributienetwerken van drugs, actief op het grondgebied van een van de vier landen en de daarbij betrokken criminele organisaties aan te pakken.

CYBERCRIMINALITEIT

Complementair aan de werkzaamheden van Europol versterken de Benelux-politiediensten van de Benelux-landen en van NRW het Benelux-netwerk inzake bestrijding van cybercriminaliteit door vak kennis en expertise te delen op vier prioritaire fenomenen : open-source intelligence, phishing, digitaal forensisch onderzoek en darkweb/ransomware met als doel de operationele samenwerking in deze domeinen te verbeteren.

2.1. SENNINGENOVERLEG

OPERATIONELE POLITIESAMENWERKING

De meldkamers spelen een belangrijke sturende rol tijdens grensoverschrijdend optreden van politie-eenheden. Er is een goede samenwerking tussen de meldkamers van de Benelux en van NRW dankzij recente werkinstructies tussen Nederland en België enerzijds en de Benelux-landen en NRW anderzijds. De werkinstructies voor de grensoverschrijdende achtervolging en communicatie tussen België en Luxemburg moeten nog worden afgerond. Andere mogelijkheden worden onderzocht zoals hoe te communiceren en elkaar te ondersteunen indien de normale communicatiekanalen uitvallen.

Het Benelux-draaiboek met betrekking tot bijstand bij grootschalige evenementen en de internationale “bijstandsaanvraag” bij het nieuwe verdrag worden per geval geïmplementeerd en aan het eind van de exercitie geëvalueerd. Deze documenten hebben betrekking op de organisatie en de praktische regelingen voor de grensoverschrijdende versterking bij grootschalig politieoptreden in het kader van het Politieverdrag.

In het kader van het Highway project wordt een vervolg gegeven aan de start van het nieuwe structurele overleg tussen de politiediensten van de drie landen, actief op de autosnelwegen in de Benelux. Het doel van dit nieuwe overleg is de verkeersveiligheid en de aanpak van georganiseerde criminaliteit op de autosnelwegen die de Benelux-landen verbinden, in en rond de grensregio's, te bevorderen en te komen tot gezamenlijke, operationele samenwerking tussen de betrokken diensten aan weerszijden van de grens.

Samenwerking inzake Manhunt:

Indien zich een terroristisch incident voordoet, ondervinden buurlanden vaak grensoverschrijdende neveneffecten. Om snel te kunnen optreden en de grensoverschrijdende dreiging af te zwakken, en daders na een terroristisch incident snel op te sporen, streven politiediensten ernaar samenwerkingsafspraken te maken. Om dit te bereiken en om vast te stellen of er nog zaken kunnen worden verbeterd, wordt nagegaan of table-top oefeningen kunnen worden georganiseerd. Dit is een interactieve vorm van oefenen waarbij een reële interventie wordt gesimuleerd.

Internationale voetbalveiligheid:

Waar het gaat om de internationale voetbalveiligheid, onderzoeken de Benelux-partners hoe zij grensoverschrijdend wangedrag van supporters in en rond voetbalstadions aan banden kunnen leggen door te verkennen of het mogelijk is om een in één land opgelegd stadionverbod te handhaven in de andere Benelux-landen. Daarnaast streven de partners naar een versterking van de operationele samenwerking en onderzoeken ze de mogelijkheden van een digitaal platform om expertise te delen. Tot slot zoekt men de synergieën met het Benelux-project inzake vuurwerk. Betrokken actoren zijn: de politie, betrokken ministeries, (lokale) bestuurlijke autoriteiten en private partners zoals de voetbalbonden en voetbalclubs.

2.1.3. CRISISBEHEERSING

NIEUW PROJECT

OPTIMALISEREN VAN DE REGELINGEN ROND WEDERZIJDSE BIJSTAND BIJ RAMPEN OF ERNSTIGE ONGEVALLEN

Naast de samenwerking op Europees niveau, met name in het kader van het UCPM, zijn er ook bilaterale afspraken die er voor zorgen dat men elkaar kan bijstaan bij rampen of ernstige ongevallen. Recente grote crisissen zoals de overstromingen van juli 2021 hebben het belang nog eens aangetoond van goede afspraken en informatie-uitwisselingsprocedures in uitvoering van deze akkoorden. De voorbije jaren zijn ook op niveau van de Benelux aanzetten gegeven om de samenwerking op vlak van het beheer van crisissen met mogelijke grensoverschrijdende gevolgen te verstrekken. Er kan een denkoefening op gang getrokken worden om de bestaande operationele regelingen te evalueren en te bekijken of zij nog verder geoptimaliseerd zouden kunnen worden.

PROJECTEN IN ONTWIKKELING

INTENSIVERING VAN DE INFORMATIE-STROOM

De recente crises hebben een steeds complexer karakter en zijn zeer geregeld grensoverschrijdend, zoals het geval was bij de coronapandemie en bij de wateroverlast in de Benelux-landen en in NRW. Dankzij de dialoog die tussen onze crisiscentra tot stand is gebracht kon de paraatheid voor toekomstige crisissituaties reeds aanzienlijk worden verbeterd. Het is de bedoeling deze informatiestroom te intensiveren door verder te gaan met:

- de herziening van de Benelux-regeling betreffende de informatie aan de bevolking in geval van noodsituaties, op basis van het MoU van 2006 betreffende de crisisbeheersing en heropstart van de werkzaamheden van het Benelux-netwerk van crisiscommunicatiespecialisten;
- de dialoog binnen het Benelux-platform Crisisbeheersing, het strategisch overleg en het netwerk van de Directeurs-generaal van de Europese crisiscentra;
- werkbezoeken op locatie om zich onder te dompelen in elkaars werkculturen en het testen van communicatiemiddelen;

- uitwisselingen over het nieuwe Belgische project Paragon om de andere landen de mogelijkheid te bieden hieraan deel te nemen. Het betreft een ondersteunend IT-platform dat de gebruikers ervan in staat zal stellen de noodplanning te beheren en crisisbeheersing in ruime zin te organiseren.

BELEGGEN VAN EEN THEMATISCHE WORKSHOP

Het Nederlandse voorzitterschap zal de door Luxemburg aangevatte werkzaamheden voortzetten door één of twee thematische workshops over nader te bepalen actuele onderwerpen te organiseren. Het doel is om lessen te trekken maar ook om na te gaan hoe de landen eventueel goede samenwerkingsovereenkomsten over een bepaald onderwerp kunnen sluiten.

LOPEND PROJECT

OVERLEG IN EUROPEES VERBAND

Er wordt van gedachten gewisseld over onderwerpen die op Europees niveau worden behandeld, zoals kritieke infrastructuur (Richtlijn 2008/114/EG) of cyberveiligheid (NIS-richtlijn) teneinde een consistente aanpak tussen onze landen te garanderen.

2.1. SENNINGEN-OVERLEG

2.1.4. ASIEL EN MIGRATIE

LOPENDE PROJECTEN

VOORTZETTEN VAN HET BENELUX-BELEID INZAKE TERUG- EN OVERNAMEOVEREENKOMSTEN EN VISA

Benelux-onderhandelingen met derde landen met het oog op de ondertekening van nieuwe terug- en overnameovereenkomsten en visumvrijstellingsovereenkomsten voor houders van diplomatieke en dienstpaspoorten. Voortzetting van de besprekingen over de toekomstige aanpak van readmissie en over alternatieve rechtsinstrumenten, met als hoofddoel om de samenwerking met derde landen op het gebied van terugkeer te verbeteren.

VOLGEN VAN EEN GEZAMENLIJKE AANPAK INZAKE MIGRATIE

Opvolgen van nationale trends en gemeenschappelijke uitdagingen inzake migratiebeheer en nastreven van gemeenschappelijke belangen benaderingen in de EU onderhandelingen, onder meer in het kader van het strategisch overleg van de Directeuren-Generaal van de migratiediensten van de Benelux.

ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

De landen geven uitvoering aan het administratief akkoord inzake Dublinoverdrachten dat in 2021 werd afgesloten, en bekijken mogelijkheden om deze samenwerking uit te breiden naar andere buurlanden van de Benelux.

SAMENWERKING IN HET KADER VAN DE IMPLEMENTATIE VAN DE SMART BORDERS-PROJECTEN

De Benelux-landen wisselen informatie uit in het kader van de implementatie van de Europese Verordening 2018/1240 tot oprichting van een reisautorisatiesysteem. Momenteel is voorzien dat dit systeem in november 2023 operationeel wordt. Gelet op de noodzaak voor alle lidstaten om gelijktijdig klaar te zijn (operationele, juridische en technische oprichting van de toekomstige nationale ETIAS-eenheden voor november 2023), zullen de partners baat hebben bij een versterkte samenwerking. Gemeenschappelijke vragen en standpunten zullen op het internationale niveau kunnen worden gebracht.

2.1.5. JUSTITIE

LOPENDE PROJECTEN

TENUITVOERLEGGING VAN SANCTIES EN MAATREGELEN

Om de Benelux justitiële samenwerking bij de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van sancties en maatregelen te verbeteren, onderzoeken de Benelux-landen en NRW de mogelijkheden inzake de concrete invulling van de aanbevelingen van het CrossBES-project van 2019 over grensoverschrijdende sancties.

Er is behoefte aan verheldering van de toepasselijke regelgeving in geval van grensoverschrijdende hulpverlening en handhaving bij veroordeelden met een geestelijke stoornis. Er wordt een catalogus uitgewerkt van de toepasselijke regelgeving in de Benelux-landen en er wordt een Benelux-pilot opgestart waarin een kader wordt uitgewerkt om grensoverschrijdend samen te werken in het kader van hulpverlening aan veroordeelden met een psychisch probleem.

De uitwerking van afspraken op Benelux-niveau zal bijdragen aan een vlotte overdracht van gedetineerden binnen de Benelux.

VERSTERKEN VAN DE GRENSOVERSCHRIJDENDE INFORMATIE-UITWISSELING INZAKE *PRE-EMPLOYMENT SCREENING (PES)*

De Benelux-landen zetten de werkzaamheden voort rond de uitvoering van de intentieverklaring van 6 juni 2019 van de ministers van Justitie van de Benelux inzake de verbetering van de informatie-uitwisseling ten behoeve van *pre-employment screening*. Duitsland is betrokken bij de samenwerking. De samenwerking beoogt ervoor te zorgen dat de bestaande Europese mogelijkheden zo goed mogelijk worden benut door een goede doorstroming van informatie binnen het Europese ECRIS-netwerk, maar wil ook, eventueel via een communicatie van de ministeries van Justitie, werkgevers en overheidsorganen bewuster maken van de mogelijkheden om bestaande informatie te verkrijgen. Ten slotte zien de partners erop toe dat de huidige praktijk van *pre-employment screening* voor wat het werken met minderjarigen betreft, wordt uitgebreid.

PROJECT IN ONTWIKKELING

MENSENHANDEL: UITBUITING MET ALS DOEL EEN PERSOON TE DWINGEN STRAFBARE FEITEN TE PLEGEN

In navolging van de studiedag van eind 2022 over de uitdagingen op het vlak van bewijsvoering rondom arbeidsuitbuiting, zal een studiedag georganiseerd worden over de aanpak en uitdagingen rondom criminele uitbuiting. Dit is een minder geïdentificeerde, maar zeer ernstige vorm van mensenhandel waarbij iemand wordt gedwongen om strafbare feiten te plegen. Slachtoffers worden op deze manier onder (expliciete of impliciete) dwang de criminaliteit in gezogen en raken hun toekomst kwijt. De Benelux-landen willen de recente ontwikkelingen op dit gebied onder de loep nemen, *best practices* en eventuele knelpunten bespreken om zo tot mogelijke oplossingen en tot samenwerkingsverbanden te komen.

2.2. FRAUDEPREVENTIE

2.2.1. FISCALE SAMENWERKING EN FRAUDEBESTRIJDING

Alle activiteiten sluiten aan bij het verwezenlijken van de doelstellingen die zijn vastgesteld in de Benelux-Aanbeveling betreffende de fiscale samenwerking en de strijd tegen de fiscale fraude (M(2019)7), met als doel de samenwerking op het gebied van informatie-uitwisseling, carrouselfraude, invordering en accijnzen te intensiveren en te moderniseren. Voorts wordt de samenwerking in de sector elitepaarden geregeld door de Benelux-Aanbeveling betreffende het bevorderen van de fiscale, douane- en veterinaire samenwerking aangaande de paardensector (M(2016)9).

PROJECTEN IN ONTWIKKELING

SAMEN DE BTW-KLOOF DICHTEN (VERVOLG COLLOQUIUM VAT GAP)

Het delen van *best practices* en kennis tussen de Benelux-landen over het mislopen van btw-inkomsten moet leiden tot een slagvaardiger en gericht optreden om fraude op te sporen en de betaling van btw te garanderen. De oprichting van een nieuwe werkgroep is bedoeld om de uitwisseling van kennis over de modernisering van de btw-verplichtingen (elektronische facturering en/of e-reporting) te bevorderen om te komen tot een snellere en meer gedetailleerde uitwisseling van informatie tussen de partners over btw-transacties.

NIEUW PROJECT

PASSENDE BEHANDELING VAN INKOMENSVERKLARINGEN I.H.K.V. KWALIFICERENDE BUITENLANDSE BELASTINGPLICHT

Bij belastingprocedures blijkt steeds vaker dat de toepassing van het nationale recht afhankelijk is van de uitlegging van het (belasting)recht van een ander (EU-)land. De lidstaten zijn verplicht bij de berekening van de belasting van ingezetenen van andere lidstaten rekening te houden met de persoonlijke en gezins-situatie. In de praktijk stuit de toepassing van deze procedure echter op tal van moeilijkheden, met name het gebrek aan gegevens waarover de staten beschikken en de administratieve lasten voor de belastingplichtige (veelal grensarbeider). Door op een gecoördineerde manier informatie uit te wisselen beogen de Benelux-landen de belastingprocedures efficiënter te laten verlopen.

LOPEND PROJECT

EVALUATIE VAN HET NIEUWE CIRCABC-VAT-FORUM EN VERBETERVOORSTELLEN

Het CIRCABC-VAT-forum van de EU (*Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens*) is een gestructureerd dialoogplatform dat bedrijven en belastingautoriteiten samenbrengt. Als coördinator van dit forum werken de Benelux-landen, samen met Frankrijk en Oostenrijk, de werkingsregels ervan uit. Het nieuwe forum dat werd ingevoerd op 1 januari 2022 wordt geëvalueerd en met de steun van andere Europese lidstaten wordt bekeken hoe de werking van het forum kan worden verbeterd.

2.2.2. ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING EN BESTRIJDING VAN VORMEN VAN SOCIALE FRAUDE IN DE MEEST RUIME ZIN EN ANDER MISBRUIK

ONDERTEKENING VAN HET MULTILATERALE BENELUX-VERDRAG

ter verbetering en versterking van de grensoverschrijdende samenwerking inzake de bestrijding van sociale fraude en inzake de bescherming van de gezondheid en de veiligheid op het werk en van fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden.

De drie landen zijn doende met het afronden van de verdragsonderhandelingen. Doel is te voorzien in een juridisch kader voor gezamenlijke of onderling afgestemde controles of inspecties en uitwisseling van informatie en de multidisciplinaire samenwerking tussen de landen te versterken teneinde onder meer:

- de strijd aan te gaan met sociale fraude, oneerlijke concurrentie en sociale dumping;
- te garanderen dat de veiligheid, gezondheid en hygiëne op het werk worden gerespecteerd;
- erop toe te zien dat fatsoenlijke en billijke arbeidsvoorwaarden, zowel als het recht om te werken van werknemers worden gerespecteerd;
- erop toe te zien dat de sociale premies correct worden betaald in de bevoegde lidstaat.

Vlaggen
schip
project

PROJECT IN ONTWIKKELING

VERRICHTEN VAN GEZAMENLIJKE EN/OF AFGESTEMDE INSPECTIES OF CONTROLES TER PLAATSE

De in dit kader geplande operationele activiteiten zijn gericht op:

- de organisatie van gezamenlijke controles en inspecties op het terrein door middel van voorafgaande informatie- en gegevensuitwisseling;
- de analyse en evaluatie van de resultaten van deze operaties om frauduleuze fenomenen op te sporen en na te gaan hoe de samenwerking kan worden verbeterd;
- de identificatie van de behoeften op het gebied van informatie-uitwisseling tussen de inspectiediensten om een doeltreffende samenwerking op het terrein te borgen.

2.3. ANDERE VEILIGHEIDSASPECTEN

2.3.1. SAMENWERKING INZAKE VOEDSELVEILIGHEID

NIEUW PROJECT

SLUITEN VAN NIEUWE GRENSOVERSCHRIJDENDE AKKOORDEN INZAKE VETERINAIRE AAN-GELEGENHEDEN

Om grensoverschrijdend verkeer van dieren administratief te vergemakkelijken en tegelijkertijd een goede gezondheidstoestand te garanderen streven de Benelux-landen, samen met Frankrijk en Duitsland, naar akkoorden betreffende, bijvoorbeeld, tentoonstellingen van runderen en het niet-commerciële verkeer van paardachtigen.

PROJECT IN ONTWIKKELING

VERSTERKING VAN DE SAMENWERKING OP HOOGAMBTELIJK NIVEAU VAN DE AGENTSCHAP-PEN VOOR VOEDSELVEILIGHEID

Een van de doelstellingen van deze samenwerking is het voorbereiden van de vergaderingen van de Heads of Agencies (HoA's) op Europees niveau om de standpunten van de Benelux-landen onderling af te stemmen. Voorts wordt een flexibel en snel mechanisme ontwikkeld om in geval van een gezondheidscrisis een Benelux-overleg bijeen te roepen.

LOPENDE PROJECTEN

BETERE CONTROLE VAN DE VERKOOP VAN PRODUCTEN OP INTERNET

Gezien het groeiende succes van de onlinehandel en de daarmee samenhangende noodzaak om de voedselveiligheid voor de burgers te waarborgen, wordt een studiedag georganiseerd over hoe om te gaan met stakeholders (platforms als Amazon) en de instrumenten die in dit verband zijn ontwikkeld. Een deel van het werk van de autoriteiten bestaat erin deze platforms ertoe aan te zetten meer preventieve maatregelen te nemen, hoewel er geen wettelijke verplichting bestaat. De conclusies kunnen eventueel leiden tot Benelux-aanbevelingen.

GEZAMENLIJK TOEZICHT OP DIERVOEDERS

Mogelijke ongewenste stoffen in voeder voor wilde vogels kunnen schadelijke gevolgen hebben voor de diergezondheid, het milieu of de biodiversiteit. Er wordt een gezamenlijke actie opgezet om inzicht te krijgen in de verontreiniging en de kwaliteit van deze diervoeders. De resultaten van verschillende laboratoria in de Benelux en Noordrijn-Westfalen worden bijeengebracht en geanalyseerd met het oog op het nemen van de nodige maatregelen.

2.3.2. ANDERE THEMA'S

LOPENDE PROJECTEN

SAMENWERKING TUSSEN DE PASSAGIERS-INFORMATIE-EENHEDEN

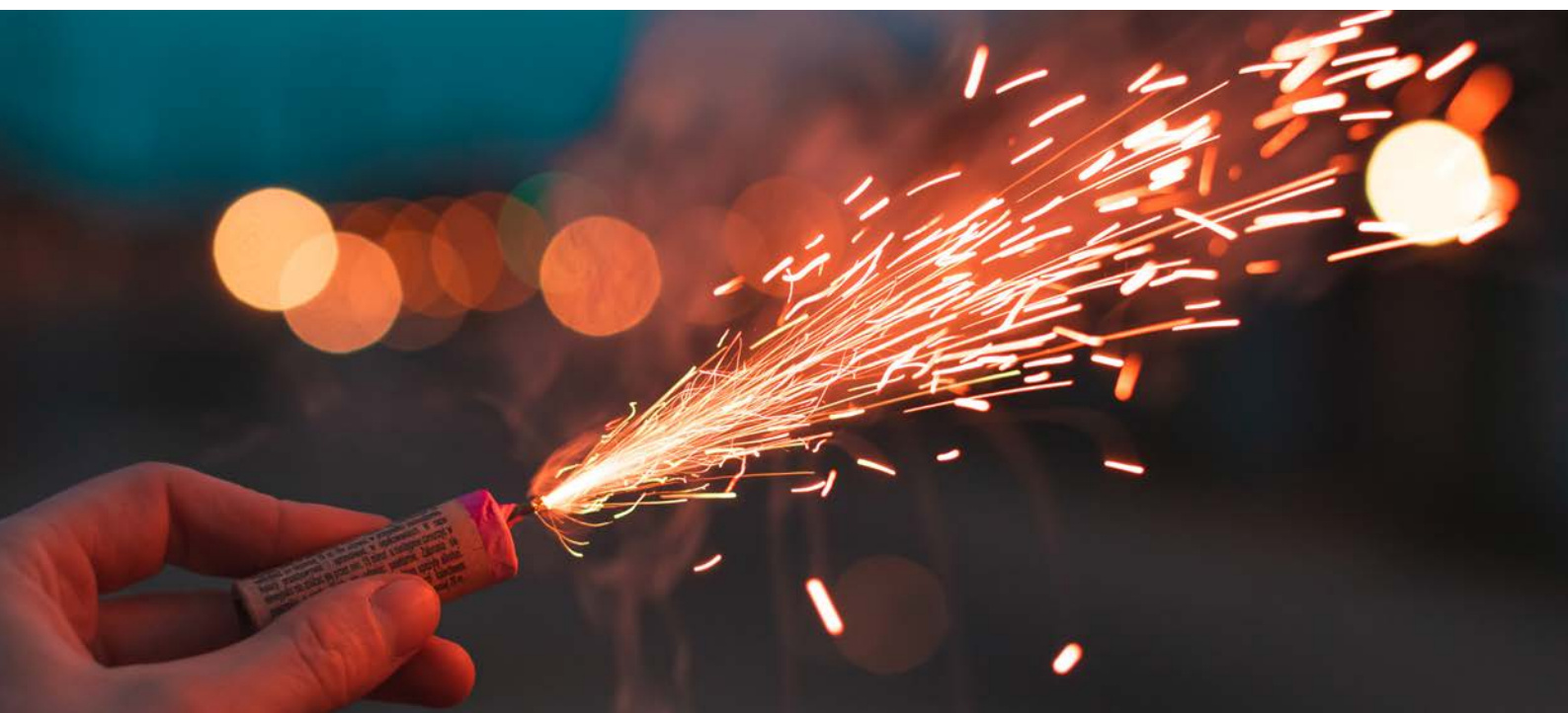
De partners gaan verder met de ontwikkeling van het Benelux-netwerk van passagiersinformatie-eenheden van de drie landen, waarbij onder meer wordt gekeken naar mogelijke operationele vormen van samenwerking en naar de vaststelling van gemeenschappelijke standpunten in het kader van de Europese besprekingen over de herziening van de desbetreffende Europese Richtlijnen (Richtlijn (EU) 2016/681 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende het gebruik van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) voor het voorkomen, onderzoeken, opsporen en vervolgen van terroristische misdrijven en zware criminaliteit en Richtlijn 2004/82/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de verplichting voor vervoerders om passagiersgegevens door te geven).

VUURWERK

De Benelux-Beschikking tot invoering van een pyro-pass M(2020)14, zoals gewijzigd bij Beschikking M(2022)9, wordt verder geïmplementeerd op gecoördineerde wijze. Dit is temeer van belang gegeven de toename van het gebruik van explosieven gemaakt uit oneigenlijk gebruikte pyrotechnische artikelen.

Aangezien er vanuit andere Europese landen interesse bestaat om de Benelux pyro-pass ofwel nationaal dan wel op Europees niveau toe te passen, worden de evaluaties, die in Benelux-verband worden gemaakt, aan de Europese Commissie bezorgd.

Daarnaast wordt met name over de implementatie van de Benelux-Beschikking (M(2022)7), waarbij bepaalde oneigenlijk gebruikte pyrotechnische artikelen uit de handen van het grote publiek worden gehouden (b.v. rookbommen in voetbalstadia) van gedachten gewisseld, mede in het licht van mogelijke synergieën met de Benelux-samenwerking inzake voetbalveiligheid.

2.3. ANDERE VEILIGHEIDSASPECTEN

PRECURSOREN VOOR EXPLOSIEVEN

Hoewel grondstoffen voor het maken van explosieven nationaal goed worden gemonitord, verdient de aanpak van de illegale grensoverschrijdende handel nadere aandacht.

Naast het blijvend uitwisselen van best practices in de aanpak van illegale markten (fysieke en online markten) wordt het opzetten van gecoördineerde Belgisch-Nederlandse inspecties aan beide zijden van de grens beoogd, te beginnen in het Belgisch-Nederlandse grensgebied.

PROMOTEN EXPORT VAN SCHONERE BRANDSTOFFEN NAAR LANDEN BUITEN DE EUROPESE UNIE

Bij raffinage van fossiele brandstoffen kost het extra geld om ongewenste elementen als zwavel uit de brandstof te verwijderen. Bij export van brandstoffen naar derde landen en in het bijzonder naar het Afrikaanse continent, blijkt dat de gewenste normen heel vaak niet worden behaald. Terwijl het in de markt aanbieden van zulke brandstoffen binnen de EU wettelijk is verboden. Doel is dat de uit de Benelux geëxporteerde brandstoffen aan dezelfde normen voldoen als deze die gelden binnen de EU. In samenwerking met de milieuorganisatie van de Verenigde Naties (UNEP) wordt een gezamenlijk standpunt in deze problematiek voorbereid.

STRATEGISCHE GOEDEREN

Er is behoefte aan meer duidelijkheid in hoeverre de Europese en de Benelux-regelgeving daadwerkelijk in lijn zijn met elkaar. Dit geldt zowel voor de handel in vuurwapens als voor producten die zowel civiel alsook militair toegepast kunnen worden (zg. *dual use*). Met het oog op het in kaart brengen van mogelijke tegenstrijdigheden op het vlak van regelgeving wordt juridisch advies ingewonnen bij de Benelux-landen en de Europese Commissie.

3.

EEN DIGITALE BENELUX

Digitalisering biedt talrijke mogelijkheden op het vlak van transport, mobiliteit, infrastructuur en het economische en maatschappelijke leven in het algemeen.

Aan de digitalisering kleeft ook een keerzijde, met name de cybercriminaliteit. De digitale aanvallen bedreigen zowel de economie als de maatschappij. Digitalisering aanmoedigen, kan daarom enkel in een veilige omgeving, het is een taak en uitdaging voor de Benelux deze balans in het oog te houden.

3.1. DIGITALISERING OP HET VLAK VAN TRANSPORT EN ECONOMIE

De Benelux-landen hebben een vooruitstrevende samenwerking op het vlak van mobiliteit waarbij de focus de afgelopen jaren steeds weer lag op verduurzaming en digitalisering. De steeds omvangrijkere gegevens over zowel de infrastructuur en de bewegingen op deze infrastructuur bieden kansen om verder tot optimalisatie te komen. Dit zal bijvoorbeeld gebeuren bij de realisatie van een 'digitale twin' van het Benelux-wegennetwerk. Daarnaast wordt o.a. de proef met de digitale vrachtbrief verder operationeel gemaakt in nauwe samenwerking met de Europese Unie.

DIGITALE TWEELING (DIGITAL TWIN) - INFRASTRUCTUUR, EEN MODEL VOOR DE TOEKOMST

Grote delen van de weginfrastructuur in de Benelux zijn toe aan onderhoud of vervanging. Bovendien behoeven digitalisering en decarbonisatie groot-schalige innovatie die gediend is bij opschaling en samenwerking over grenzen heen. Daarom willen de wegbeheerders van de Benelux komen tot een nadere data-uitwisseling in verschillende domeinen. Een 'Digital Twin' voor wegbeheerders kan hierbij een zeer nuttig hulpmiddel zijn. Dit betreft het maken van een dynamisch model van de grensoverschrijdende hoofdcorridors binnen de Benelux-weginfrastructuur. Bijzondere aandacht gaat onder andere uit naar de uitrol van laadinfrastructuur, uitwisseling van onderhoudswerkzaamheden en truckparkings. Onder beheer van het Benelux Secretariaat-Generaal en met financiële bijdragen van de betrokken lidstaten, zal een Benelux-aanbesteding plaatsvinden voor het uitvoeren van een studie Digitale Twin. Hierin wordt een overzicht gegeven van de verschillende mogelijkheden van een testversie voor de Benelux Digital Twin voor wegbeheerders, alsook een inschatting van de kosten en een gedetailleerd tijdsplan voor de ontwikkeling van de testversie.

NIEUWE PROJECTEN

DE DIGITALE MEDIA IN DE BENELUX INTERNE MARKT

Door recente grensoverschrijdende overnames en verruiming van het digitale media-aanbod, verweven de digitale mediamarkten in de Benelux zich in sterke mate met elkaar. De grensoverschrijdende toegang tot media voor de gebruiker blijft echter beperkt. Een verkenning van de huidige mediavervlechting wordt opgestart en een conferentie met alle stakeholders over de (gewenste) grensoverschrijdende toegang wordt georganiseerd.

E-INVOICING

Het doel van het elektronisch format Peppol (*Pan-European Public Procurement Online*) is het mogelijk maken van gestandaardiseerde en eenvoudige communicatie tussen overheden en Europese bedrijven tijdens het aanbestedingsproces. Het format leidt weliswaar tot versnelde uitwisseling van elektronische facturen maar kent een trage uitrol. De Benelux-Peppol autoriteiten zullen samen bekijken welke factoren aanleiding geven tot de geringe toepassing ervan en wisselen tegelijkertijd informatie uit met de Benelux-ministeries van Financiën en de belastingdiensten en met de Peppol-autoriteiten in de Scandinavische en Baltische landen.

LOPENDE PROJECTEN

DIGITALE VRACHTBRIEF

De digitale vrachtbrief, een Benelux-initiatief, groeit langzaam maar zeker uit tot een inspirerend project voor het Europese samenwerkingsforum. Hierbij zal in de mate van het mogelijke aansluiting worden gezocht bij het lopende Europese project voor digitale samenwerking in de logistieke sector (FEDeRATED) dat gericht is op digitale uitwisseling van transportgegevens in zijn algemeenheid.

OPTIMALISATIE VAN OPENBAAR VERVOER DOOR DIGITALISATIE, *PROJET MAAS LIVING LABORATORY* BEVEILIGING VITALE INFRASTRUCTUUR OP ZEE

Aan de reiziger van deur tot deur oplossingen aanbieden zonder telkens afzonderlijke reisinformatie te moeten raadplegen en tickets te hoeven kopen, vereist onder meer een goede gegevensuitwisseling tussen alle vervoersaanbieders, goede onderlinge afspraken en een helder regelgevend kader. In december 2020 is de eerste fase van het 'MaaS Living Laboratory' gestart om lopende initiatieven en de reeds gerealiseerde investeringen met betrekking tot MaaS (*Mobility as a Service*) te inventariseren. Begin 2023 zal de tweede fase van het project starten waarbij op bepaalde aspecten, zoals privacywetgeving, data-infrastructuur, het gebruik van (open) standaarden en de financiële afwikkeling nader zal worden ingegaan.

Deze bevindingen zullen in het lopende proefproject in de regio Maastricht-Aken zoveel mogelijk worden toegepast.

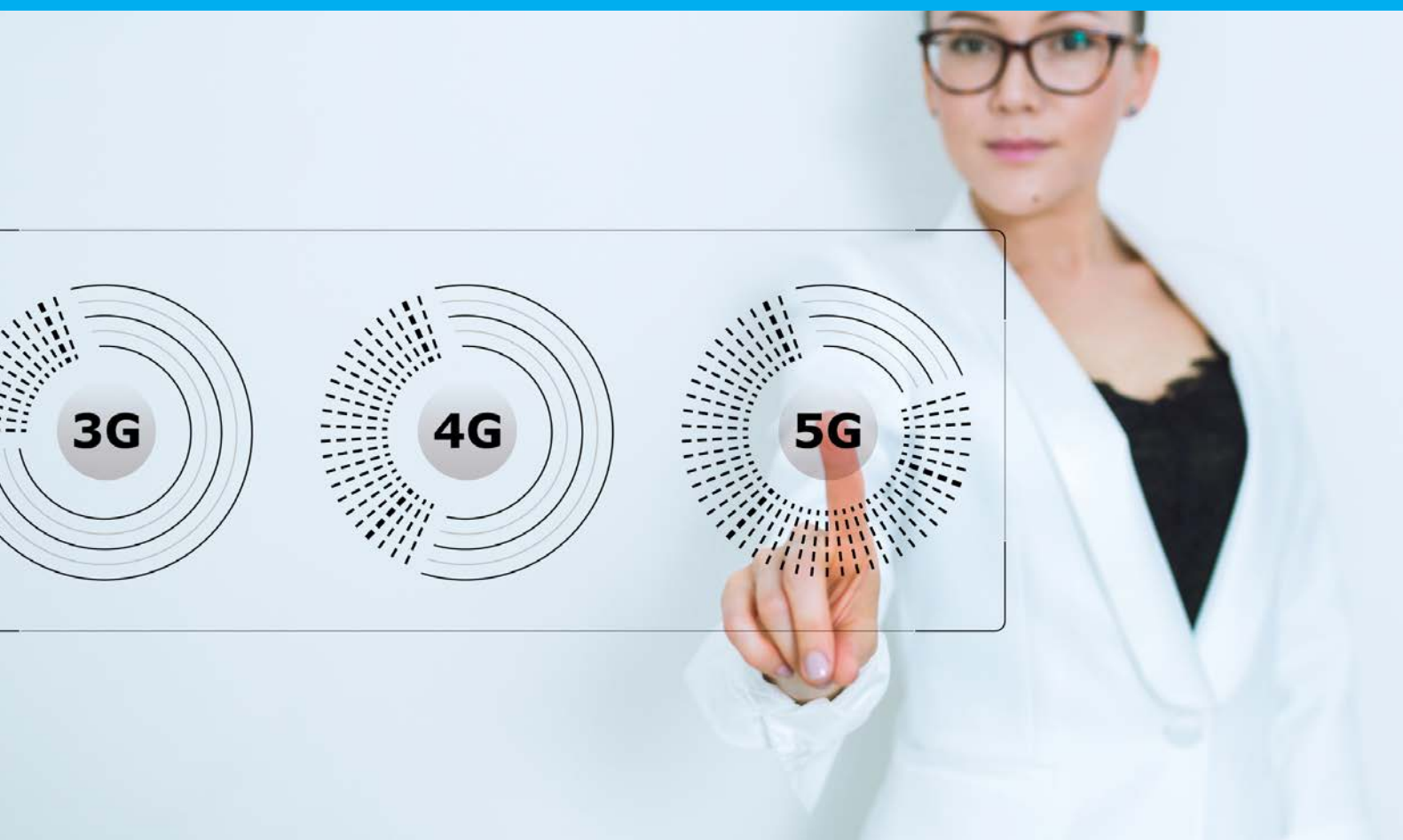
Er wordt gestreefd om de werking van een MaaS-ecosysteem inzichtelijk te maken voor grote en kleine spelers om deelname aan het systeem zo laagdrempelig mogelijk te houden. Het project kent een nauwe samenwerking met aangrenzende regio's zoals Noordrijn-Westfalen en tevens vindt er strategische afstemming plaats met een grote groep Europese stakeholders.

Door geopolitieke en technologische ontwikkelingen zijn nieuwe risico's ontstaan voor vitale infrastructuur op zee, zoals communicatie-infrastructuur en infrastructuur voor de energievoorziening. Er zal worden verkend op welke manier samenwerking binnen de Benelux kan bijdragen aan de beveiliging van vitale infrastructuur op zee, bijvoorbeeld door het uitwisselen van *best practices*. Hierbij zal aansluiting worden gezocht bij lopende initiatieven binnen de EU, de NAVO en met derde landen.

OPTIMALISATIE VAN DOUANECONTROLES

Onderzoeken hoe een systeemgerichte controle (*System-Based Approach*) kan worden toegepast op bedrijven met een AEO-status (*Authorised Economic Operator*) met als gevolg een andere controlemethode voor deze groep AEO-bedrijven met aangepaste vormen van toezicht.

3.2. DIGITALISERING EN SAMENLEVING

ONONDERBROKEN OVERDRACHT VAN HET 5G SIGNAAL

De overdracht van een mobiele verbinding van het 5G-netwerk van een land naar een netwerk in een buurland is op termijn van belang voor toekomstige innovaties zoals geconnecteerde en autonome voertuigen. De overdracht van een mobiele verbinding van het ene naar het andere 5G-netwerk zal onder meer worden vergemakkelijkt door standaardisering door de telecom-industrie. De Benelux-landen blijven, bijvoorbeeld in de vorm van een studiedag, samen met de betrokken stakeholders en de Europese Commissie verkennen hoe de uitvoering van dergelijke overdrachten van mobiele verbindingen kan worden versneld.

4.

EEN VEERKRACHTIGE EN TOEKOMSTGERICHTE BENELUX

4.1. DE REGIONALE ENERGIESAMENWERKING ALS ONMISBARE SCHAKEL VOOR SOLIDARITEIT EN LEVERINGSZEKERHEID IN TIJDEN VAN CRISIS

Nog nooit stond de energieleveringszekerheid in de Benelux en de EU zo onder druk als nu. Het wegvallen van Russisch gas alsook de energietransitie stellen de maatschappij en industrie voor ongekende uitdagingen. De energiemarkten staan onder druk, ook al is de Europese solidariteit behoorlijk groot om crises het hoofd te bieden. Tegelijkertijd biedt deze situatie een kans om de ingezette transitie te versnellen en op te schalen. Gezien de omvang van de veranderingen is een onderzoeksprogramma ingezet, zowel op Pentalateraal als op Benelux-niveau. En op basis van de verworven inzichten zal onderzocht moeten worden hoe de verdere verduurzaming van de industrie in de Benelux en directe omgeving vorm kan krijgen. Parallel wordt gewerkt aan een steeds betere informatie-uitwisseling om, wanneer nodig, grensoverschrijdend steun te verlenen. De verschillende regionale platformen spelen hierbij hun rol, waarbij het Pentalateraal overleg centraal staat bij de afstemming rond de energiecrisis, het Noordzee overleg met verhoogde intensiteit hernieuwbare windenergie aanjaagt en op Benelux-niveau steeds weer gekeken wordt hoe de energietransitie kansen biedt bijvoorbeeld op het vlak van waterstof en zonne-energie.

4.1. DE REGIONALE ENERGIESAMENWERKING ALS ONMISBARE SCHAKEL VOOR SOLIDARITEIT EN LEVERINGSZEKERHEID IN TIJDEN VAN CRISIS

SAMENWERKING NOORDZEE OFFSHORE WINDENERGIE (NORTH SEA ENERGY COOPERATION – NSEC)

De Noordzee staat voor meer dan 85% van de totale Europese ambitie op het vlak van energieproductie met wind op zee. Het Nederlandse voorzitterschap geeft dan ook hoge prioriteit aan de Noordzee-samenwerking en ambieert een of meer high level bijeenkomsten, verklaringen en verdiepingssessies op locatie om de voortgang van het *offshore meshed grid network* te versnellen en te optimaliseren. Doel is om daarmee het potentieel van windenergie op zee en natuurinclusie grensoverschrijdend te faciliteren. In dit licht worden drie speerpunten verkend : 1) een langetermijnvisie over het energiesysteem op de Noordzee; 2) drie transitie op de Noordzee en 3) duurzame toeleveringsketen en herziening van de NSEC *Nationale Energy and Climate Plans*-paragraaf. Dit wordt uitgewerkt met de NSEC-leden.

Daarnaast wordt de uitwisseling met andere regio's en andere *offshore energie hubs* in de *North Seas Energy Cooperation* gefaciliteerd. Verder wordt een lange-termijn geïntegreerd plan ontworpen voor de energie-infrastructuur op de Noordzee op basis van de TEN-E Verordening, in samenwerking met ENTSO-E, met de ontwikkelaars en met de regeringen en binnen het kader van NSEC. Er wordt ook uitvoering gegeven aan de Dublin Verklaring van 12 september 2022, ter versnelling van de uitrol van windenergie in het gehele Noordzee bassin. Ten slotte wordt een Benelux-Baltische samenwerking over de energietransitie beoogd.

NSEC zal de Dublin Verklaring van 12 september 2022 verder uitwerken:

- 2030-2040 en 2050 doelstellingen verfijnen;
- Uitwerken van de TEN-E verordening;
- Vergunningsverlening Maritieme Ruimtelijke Ordening en Milieuoverwegingen;
- Vernieuwen van het gezamenlijk hoofdstuk in het Kader van de Nationale Energie- en Klimaatplannen;
- Verdere ontwikkeling en uitrol van hybride projecten;
- Gestructureerd overleg met de bedrijven van de offshore-bevoorradingsketen;
- Inschatting en gezamenlijke benutting van het potentieel van hernieuwbare waterstof en derivaten daarvan, geproduceerd uit offshore-energie;
- Vernieuwde samenwerking met het Verenigd Koninkrijk.

NIEUW PROJECT

REGIONALE ENERGIEOVERLEGGEN

Op het overleg van 27 juni 2022 tussen de Benelux en Baltische ministers van Energie werd besloten enkele follow-up bijeenkomsten in het kader van offshore windontwikkeling en digitale energiedataplatvormen te organiseren. Deze zullen vanuit de Benelux-samenwerking worden gefaciliteerd. Indien wenselijk worden ook andere regio's hierbij betrokken.

In de lente van 2023 zullen Benelux-Baltische winddagen georganiseerd worden in Antwerpen waarbij overheden en marktspeleers met elkaar kunnen overleggen en *lessons learned* inzake offshore-ontwikkeling met de Baltische Staten worden gedeeld.

LOPENDE PROJECTEN

LEVERINGSZEKERHEID

De energiebevoorradingszekerheid staat door zowel interne als externe factoren onder druk. Het Pentala-teraal Energie Forum wordt ingezet om grensoverschrijdende oplossingen te verkennen en op die manier solidariteit en marktwerking hand in hand te laten gaan. Het Benelux Secretariaat-Generaal faciliteert proactief uitwisseling van gegevens en de regelmatige dialoog tussen de betrokken overheden op strate-gisch en werkniveau:

Versterking samenwerking gasbevoorrading:

In het kader van de Pentalaterale politieke verklaring rond gasopslag van 30 maart 2022 monitoren en in-formeren de Pentalanden elkaar periodiek over de voortgang en verwachtingen omtrent de vullingsgraad.

L-gas market conversion taskforce:

De 'L-gas market conversion taskforce' faciliteert de verdere uitfasering van laagcalorisch gas en verkent tegelijkertijd verdere mogelijkheden van conversie van L-gas naar H-gas. Er zal wederom een zomer- en winterrapport rond de voortgang worden opgeleverd. Ten slotte wordt er ook aandacht besteed aan de door de EU gewenste risicoanalyse (Verordening (EU) 2017/1938). Een alternatieve rapportage-risicoanaly-se wordt in dit kader voorbereid.

Verhogen risicoparaatheid elektriciteit:

- Binnen het kader van de Pentalaterale politieke verklaring rond risicoparaatheid, en de Europese Verordening, sluiten de landen akkoorden af over te nemen grensoverschrijdende maatregelen in geval van een crisis;
- Een werkgroep werkt de communicatielijst bij en werkt een catalogus van grensoverschrijdende maatregelen in geval van crisis uit;
- De landen organiseren een gezamenlijke crisisoefening.

4.1. DE REGIONALE ENERGIESAMENWERKING ALS ONMISBARE SCHAKEL VOOR SOLIDARITEIT EN LEVERINGSZEKERHEID IN TIJDEN VAN CRISIS

Monitoring energiebevoorrading:

- Toepassen van de inzichten uit het Penta project rond energiebevoorrading (*Resource Adequacy Assessment*) om de nationale en Europese inschatting van elektriciteitsvraag en aanbod aan te vullen met een regionale analyse;
- Verfijnen van de bestaande Europese risicoanalyses gemaakt door de Europese netbeheerders (ENTSO-G) met regionale data;
- Verhogen van de integratie van risicoanalyses voor gas en voor elektriciteit;
- Verwerken monitoringsinstrumenten in een dashboard dat de correlatie cijfermatig helder maakt tussen streven naar diversificatie, decarbonisatie en prijs;
- In kaart brengen van de wijzigende merit order, waarbij door de versnelde energietransitie fossiele energiebronnen (geleidelijk) worden verdrongen in de rangorde door CO₂-vrije energiebronnen.

Integreren energiemarkten:

- De landen bespreken en waar mogelijk kwantificeren de toenemende koppeling van de H- en L-gas markt als gevolg van toenemende conversie (zie ook: L-gas Risk Group);
- Samen met de andere Pentalanden, uitwisselen van informatie en zoeken naar punten van overeenstemming betreffende netwerkbeheer en ondersteunende diensten, mede met het oog op het aankaarten van mogelijke aanpassingen aan het juridische EU kader.

TOEKOMSTIG ENERGIESYSTEEM - Visie 2050:

Het energiesysteem ondergaat significante veranderingen, die in de komende jaren versneld zullen worden. Zo is er de massale inzet van hernieuwbare bronnen, de verdere integratie van de elektriciteitsmarkten en de evolutie naar een meer decentrale en flexibele productie. De Benelux en Penta-landen werken verder aan het definiëren van een gedeelde visie over de belangrijkste trends en uitdagingen in onze regio.

De Benelux en Penta-landen onderzoeken wat deze veranderingen betekenen voor de elektriciteitsmarkt, en hoe de markt nog meer geoptimaliseerd kan worden om bij te dragen tot deze energietransitie.

De landen zullen in de regionale initiatieven (Benelux, Pentalateraal Energie Forum en NSEC) samenwerken voor het verder ontwikkelen van een geoptimaliseerde marktdesign voor een betaalbaar, duurzaam en betrouwbaar energiesysteem.

PENTA ONDERZOEKSAGENDA EN PROJECT MANAGEMENT OFFICE (PMO)

Verdere uitvoering wordt gegeven aan de Penta Onderzoeksagenda en in het bijzonder aan het fungeren van het Benelux Secretariaat-Generaal als data & knowledge hub voor de resultaten van de desbetreffende werkzaamheden en aan het verzekeren van rapportering en het publiceren van de desbetreffende eindrapporten, door het uitbouwen van het digitaal loket voor de studies en onderzoeken welke voortvloeien uit de Penta Onderzoeksagenda. Gebruik van het loket om studies gemakkelijk consulteerbaar te maken en de zichtbaarheid van de recente onderzoeken (Benelux hydrogen backbone, Penta Resource Adequacy Assessment studie, Penta 2050 Vision studie, Penta flexibility studie, ...) te verhogen.

Het PMO staat klaar om te ondersteunen bij onderzoek naar de genoemde prioriteiten inzake leveringszekerheid, marktontwerp en het verder ontwikkelen van een gedeelde Penta 2050 visie.

WATERSTOF

De definitieve uitkomsten van de Benelux-waterstofstudie zullen worden gepresenteerd. De partners zullen vervolgens nagaan welke aanbevelingen uit deze studie, die de grensoverschrijdende waterstofruimte in de Benelux en aangrenzende regio's moeten stimuleren, kunnen worden uitgevoerd.

Op Pentaterraal niveau wordt uitvoering gegeven aan het werkprogramma van het Pentaterraal Energie Forum met name het vaststellen van een reeks minimumeisen voor certificeringssystemen en voor het opzetten van een aanpak- of testproject voor een gezamenlijke marktwerking en onderzoek naar waterstofinfrastructuur en grensoverschrijdende interconnecties met aangrenzende netwerken.

BENELUX ENERGIE EXPERTISE NETWERK

In aanvulling op de reeds jarenlange succesvolle samenwerking tussen expertgroepen is met de complexe uitdagingen van de energietransitie nog meer behoefte ontstaan aan uitwisseling van expertise. Het Benelux Energie Expertise Netwerk bundelt relevante kennis en expertise in de Benelux die gebruikt kunnen worden voor beleidsontwikkeling en kunnen bijdragen aan de totstandkoming van Benelux-samenwerking en -projecten. Door en in het kader van het netwerk worden evenementen gefaciliteerd. In navolging van de Benelux-Solardag wordt opnieuw een Benelux Energie Innovatiedag georganiseerd rond een actueel thema.

4.2. KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

NIEUW PROJECT

SAMENWERKEN BIJ HET ACTUALISEREN VAN ENERGIE- EN KLIMAATPLANNEN

De landen werken samen bij zowel de analyse van de uitvoering van de energie- en klimaatplannen als bij de voorbereiding van geactualiseerde plannen. De landen maken gebruik van bestaande energie overlegplatformen om hun plannen wederzijds te consulteren en op zoek te gaan naar mogelijkheden voor synergie bij het halen van de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs en de Europese Green Deal.

LOPENDE PROJECTEN

BIJDRAGEN AAN DE KLIMAATDOELSTELLINGEN

Door de recente droogte en overstromingsproblemen in en rondom het Benelux-gebied wordt het belang van regionale, grensoverschrijdende samenwerking om de klimaatdoelstellingen te behalen steeds evidenter. Dit is weliswaar een problematiek die ons mondiaal bezighoudt, maar waarin door uitwisseling van nationale plannen de Benelux-regio een rol kan spelen:

- door de uitwisseling en het overleg over de nationale plannen, die een Benelux-component bevatten, voort te zetten (zie vorig punt);
- door het digitale Benelux Klimaat Platform uit te breiden, wat betreft zowel het aantal deelnemers als de besproken thema's;
- door de kennisdeling in het kader van duurzame financiering op Benelux-niveau te verdiepen en uit te breiden met nieuwe partners;
- door de nationale maatregelen te bekijken om te zorgen dat bepaalde groepen in de maatschappij niet disproportioneel benadeeld worden door klimaatbeleid;
- door het organiseren van een bijeenkomst rond de regionale dimensie van klimaatsamenwerking.

AANPASSEN AAN DE GEVOLGEN VAN DE KLIMAATVERANDERING : BENELUX-WATERDAG EN ADAPTATIE NAAR AANLEIDING VAN DE OVERSTROMINGEN VAN 2021

De effecten van de klimaatveranderingen beginnen zich in een versneld tempo kenbaar te maken; langdurige droogteperiodes, hevige regen in korte tijd en hitte hebben een effect op de natuur, leefomgeving, gezondheid en economie. Transversale en grensoverschrijdende maatregelen zijn noodzakelijk, waarbij beter preventief de mogelijke risico's en menselijke en economische schade ingeschat moeten worden om deze zo veel mogelijk te minimaliseren en hierop te anticiperen. De Benelux-regio is vergelijkbaar, maar toch divers in haar landschappen en overheidsstructuren en daarmee een uitstekend platform om via samenwerking bij te dragen aan de noodzakelijke stappen die hiervoor gezet moeten worden.

Een Benelux-Waterdag over de bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van ons water wordt georganiseerd. De uitwisseling over het omgaan met klimaatschade en risico-mitigatie wordt daarnaast verdergezet. Ten slotte worden de klimaatscenario's en projecties om de grootste uitdagingen in kaart te brengen met elkaar vergeleken.

Nederland zal de conclusies van een studie naar de overstromingen van 2021 (onder andere over waarschuwingssystemen) in het grensgebied van Nederland, België, Duitsland voorstellen aan de Benelux-partners en andere relevante internationale organisaties (zoals de Internationale Maascommissie, Internationale Scheldec commissie, Centrale Commissie voor de Rijnvaart. Het Benelux Secretariaat-Generaal zal deze stakeholders bij elkaar brengen om toekomstig rivieren- en crisisbeheer ook in grensoverschrijdend verband te verbeteren.

DUURZAME LANDBOUW, EEN PERSPECTIEF VOOR DE BENELUX

In de Benelux-landen bestaan momenteel grote uitdagingen op nationaal niveau wat betreft de verduurzaming van de landbouw. Stikstof, methaan- en CO₂-uitstoot zijn daarbij urgent en ingrijpend voor de sector. De huidige crises hebben het belang onderstreept van een sterk en veerkrachtig voedselsysteem dat onder alle omstandigheden de burgers van voldoende voedsel tegen betaalbare prijzen kan voorzien.

Globaal worden we geconfronteerd met de samenvallende uitdagingen van de klimaatverandering, een stijgende vraag naar voedsel en veranderende geopolitieke verhoudingen. De landbouwsector heeft daar een cruciale rol te vervullen. De inspanningen die deze sector reeds levert, mede dankzij innovatie en digitalisering, mogen nog meer worden erkend.

De interactie over specifieke onderwerpen in het kader van duurzame landbouw, zoals b.v. kringlooplandbouw en agrarisch waterbeheer wordt verdiept. Daarnaast wordt bekeken of landbouwstandaarden ontwikkeld kunnen worden, die vanuit de Benelux vervolgens richting Europa voorgesteld kunnen worden. Hierbij kan worden gedacht aan standaarden rond het gebruik van schermdoeken in de glastuinbouw en aan GPS en Smart Farming waar standaarden nodig zijn die uitwisselbaarheid tussen systemen mogelijk maken. De bescherming van persoonsgegevens staat hierin centraal.

4.2. KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

BEVORDEREN VAN BIODIVERSITEIT EN DUURZAME ONTWIKKELING

LOPEND PROJECT

Uitvoering en actualisering van de bepalingen op het gebied van de jacht:

Er wordt een tabel opgesteld om de openings- en sluitingsdata voor de jacht te coördineren. Bijzondere aandacht gaat naar de actualisering van de lijst van tot jagen geoorloofde wapens, munitie en overige middelen en tuigen, alsmede de wijze waarop de jacht mag worden uitgeoefend. Waar nodig worden Frankrijk en Noordrijn-Westfalen bij de besprekingen betrokken.

NIEUWE PROJECTEN

Natuur- en Milieueducatie en Educatie voor Duurzame Ontwikkeling:

Het Waals Gewest en het Benelux Secretariaat-Generaal organiseren samen een tweedaagse Benelux-conferentie in het Waals Gewest. De conferentie zal gaan over de benaderingen, aanpakken en vragen die nodig zijn in verband met het op een plek wonen waarbij risico's en onzekerheden in verband met bijv. de klimaatverandering in beschouwing genomen worden. Het doel is een samenvatting (*lessons learned*) te maken die de kennis van educatiewerkers en leerkrachten zal verrijken.

Natuureducatie:

Nederland en het Benelux Secretariaat-Generaal organiseren samen twee Benelux studie- en reflectiedagen in Nederland, waarbij de nadruk ligt op educatie als hefboom voor de transitie naar een meer duurzame samenleving. De uitdaging is te zorgen voor de integratie van natuur in de samenleving om bij te dragen tot de verwezenlijking van de Europese en internationale doelstellingen inzake biodiversiteit en duurzame ontwikkeling. Deze uitdaging is des te groter in de drie landen, die zeer dichtbevolkt en verstedelijkt zijn. Er zal een document worden opgesteld waarin het beleid en de praktijken worden gedeeld.

4.3. EEN BENELUX UNIE WAAR HET GOED IS OM TE LEVEN

LOPENDE PROJECTEN

LUCHTKWALITEIT

De uitvoering van de Benelux politieke verklaring on *the vigorous continuation of cooperation to achieve health gains for their citizens by reducing air pollution* (inzake een voortvarende verdere samenwerking met het oog op het behalen van gezondheidswinst voor hun burgers door het terugdringen van luchtverontreiniging), ondertekend in november 2021, wordt, in lijn met de conclusies van de in maart 2022 gehouden Benelux Air/Health conferentie, verder gemonitord door:

- formulering van een Benelux-antwoord op de herziening van de Europese Luchtkwaliteitsrichtlijnen en de Richtlijn Industriële Emissies;
- gewenste aansluiting van de geassocieerde partners (NRW en Hauts-de-France) bij de verklaring;
- gemeenschappelijke analyse van ontwerpen van nationale/regionale luchtkwaliteitsplannen en bij de implementatie van de NEC-richtlijn (nationale emissiereductie commitment);
- systematische uitwisseling van wetenschappelijke en technische kennis en ervaringen.

In november 2023 is Nederland gastland van het EU Clean Air Forum. De Benelux-landen zullen deze conferentie benutten om de aandacht voor het luchtkwaliteitsbeleid te behouden en zo mogelijk te versterken (reach out) met name voor juist die onderwerpen die voor de Benelux van belang zijn.

DRONES OVERLEG EN ELEKTRISCHE LUCHTVAART

Voortzetting van het Benelux-overleg met de buurlanden over de uitvoering van de Europese regelgeving inzake drones. Via het bestaande netwerk zal ook worden bekeken om resultaten van proefprojecten te delen en af te stemmen over de grensoverschrijdende aspecten daarvan. Daarna kan ook worden onderzocht of proefprojecten kunnen worden opgezet voor grensoverschrijdend gebruik van drones bij medische leveringen of passagiersvervoer en nagaan hoe piloten gezamenlijk kunnen worden opgeleid. Tevens wordt door het Benelux Secretariaat-Generaal een verkenning gemaakt van het potentieel van elektrisch vliegen in de Benelux met bijzondere aandacht voor de rol van regionale luchthavens.

4.3. EEN BENELUX UNIE WAAR HET GOED IS OM TE LEVEN

PROJECT IN ONTWIKKELING

GEZONDHEIDSZORG

- Digitale grensoverschrijdende uitwisseling van zorgdata: de samenwerking richt zich in het bijzonder op de opvolging van pilots die zijn ingezet op grond van de Benelux-Beschikking inzake eHealth (M(2020)5) en gebaseerd op een concrete uitwisseling van elektronische zorgdata. Daarnaast wordt kennis en ervaring gedeeld over de impact en de implementatie van de *European eHealth Data Space* Verordening.
- Grensoverschrijdende patiëntenstromen in de Benelux: de actualisering van het Benelux-rapport grensoverschrijdende patiëntenstromen, waarmee in 2022 is begonnen, wordt voortgezet. De drie landen en de Europese Commissie zijn erg geïnteresseerd in deze bijwerking. Bovendien heeft dit rapport een duidelijke link met de operationele implementatie van de Benelux-Beschikking inzake eHealth.
- Grensoverschrijdend beheer van een gezondheidscrisis: naar aanleiding van de coronapandemie en het apenpokkenvirus zijn Benelux-overlegplatforms opgericht met virologen en beleidsmedewerkers om onder meer de communicatie naar het publiek, de situatie van de strategische voorraden en de vaccinatiecampagnes te bespreken. Gezien de ontwikkeling van deze ziekten en het opduiken van mogelijke nieuwe epidemieën wordt het delen van waarnemingsinstrumenten en het uitwisselen van *best practices* gehandhaafd, waarbij, indien nodig, in onderling overleg wederzijdse bijstand wordt verleend.
- Grensoverschrijdend ambulancevervoer: voor beide grensregio's (België-Luxemburg en België-Nederland) zijn aparte Benelux-beschikkingen opgesteld. De ervaringen en *best practices* rond deze twee beschikkingen worden met elkaar vergeleken om zoveel mogelijk informatie te vergaren en mogelijke aanpassingen te overwegen.
- Ontmoediging van het tabaksgebruik: voortzetting van de informatie-uitwisseling.

5.

EEN OPEN BENELUX

5.1. NOORDRIJN-WESTFALEN (NRW)

In 2023 bestaat de samenwerking tussen Noordrijn-Westfalen en de Benelux Unie 15 jaar, met de ondertekening van de eerste politieke verklaring (vernieuwd in 2019). Vooral de voorbije jaren, met de talrijke uitdagingen, gaande van de pandemie over de overstromingsramp tot de energiezekerheid, hebben aangetoond hoe waardevol en onmisbaar de nauwe samenwerking tussen de Benelux-regio en Noordrijn-Westfalen is. De deelstaatregering heeft dit onderstreept met haar “Toekomstcontract voor Noordrijn-Westfalen”, waarin voor het eerst in een coalitieakkoord de verdieping van de samenwerking met de Benelux Unie uitdrukkelijk wordt vermeld. Voor 2023 zou dit o.m. de volgende thema's kunnen omvatten:

MILIEU, DUURZAAMHEID EN MOBILITEIT

Een waardevol en veelbelovend voorbeeld is de samenwerking bij het **koolstofvrij maken van het zware goederenvervoer**. Reeds succesvolle initiatieven, zoals RH2INE voor waterstofaandrijving in de binnenvaart of HyTruck voor waterstoftrucks en tankstations in het Rijn-Maas-Schelde-Delta-gebied, moeten worden voortgezet. De groeiende markt voor deze aandrijvingen en voertuigen vereist aantrekkelijke steun op alle niveaus, gemeenschappelijke normen, fiscale en wettelijke voorschriften die de overstap naar alternatieve aandrijvingen versnellen en een dienovereenkomstig sterk nationaal commitment. Dit is een gezamenlijke wens, evenals de ontwikkeling van een grensoverschrijdende **waterstofvoorziening** via pijpleidingen, binnenvaartschepen, tankers of vrachtwagens om deze energiedrager van de toekomst met het oog op de klimaatverandering optimaal te benutten.

De bestaande samenwerking ter bevordering van **digitale milieuvriendelijke mobiliteit** op het gebied van grensoverschrijdend openbaar vervoer (easy-Connect samen met het project MaaS Living Lab) dient te worden voortgezet.

In de Benelux-landen en in Noordrijn-Westfalen is de **fiets** een integraal onderdeel van de mobiliteit. En hoewel er veel verschillen zijn tussen de landen en regio's wat betreft het fietsgebruik, is er de laatste jaren een politiek en algemeen engagement ontstaan om het belang van de fiets te benadrukken. NRW zal verder deelnemen aan de gezamenlijke werkgroep Fiets met de Benelux-landen.

Ook de uitwisseling over de **circulaire economie** moet worden voortgezet. NRW wil beproefde formules versterken en daarbij gebruikmaken van de Europese territoriale samenwerking. Het afvalvraagstuk, zoals de Europese Verordening betreffende de overbrenging van afvalstoffen of chemische recycling, zou vanuit Europees perspectief kunnen worden besproken, en het zou ook nuttig kunnen zijn onderwerpen uit het pakket circulaire economie te faciliteren.

De **luchtkwaliteit** is een beslissende factor voor de menselijke gezondheid en een gezonde omgeving. Noordrijn-Westfalen zal in de werkgroep Luchtkwaliteit blijven inzetten op maatregelen ter vermindering van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen om ook de grensoverschrijdende luchtver-

5.1. NOORDRIJN-WESTFALEN (NRW)

ontreiniging verder terug te dringen. Met name de herziening van de Europese Richtlijn Industriële Emisies en de Richtlijn Luchtkwaliteit staat centraal in 2023.

Ook de samenwerking op het gebied van **jacht en vogels** alsook **diervoeders** zal worden voortgezet.

ECONOMIE EN DIGITALISERING

Naast de deelname van Noordrijn-Westfalen aan de website Benelux-Retail zou de begin 2022 met succes gestarte samenwerking tussen NRW en Nederland om **grensoverschrijdende bedrijfsregistratie** te testen ook in 2023 kunnen worden voortgezet en een doorvertaling naar en samenwerking met België en Luxemburg kunnen worden onderzocht.

Noordrijn-Westfalen stelt voor een uitwisseling over **startup-ecosystemen** op gang te brengen - bijvoorbeeld via gezamenlijke evenementen voor starters over concrete onderwerpen of sectoren.

Het immense **belang van halfgeleiders** voor de economische ontwikkeling heeft bijzondere aandacht gekregen, niet enkel sinds de uitdagingen in de toeleveringsketen als gevolg van de coronapandemie, het initiatief van een “Chipwet voor Europa” of de toenemende bezorgdheid over groeiende spanningen in de Indo-Pacific regio. In de afgelopen decennia zijn in Europa belangrijke bedrijven en onderzoeksinstellingen op het gebied van halfgeleiders ontstaan, met name in Nederland, België en NRW. De industrieën van de drie landen zijn, net als de bedrijven in Luxemburg, tevens belangrijke afnemers in de sector. NRW stelt hier samenwerking in het kader van de Benelux Unie voor - want om het Europese marktaandeel van ultramoderne, innovatieve en duurzame halfgeleiders tegen 2030 op te trekken tot ten minste 20% van de wereldproductie, zoals de EU aankondigt, moeten netwerkvorming en samenwerking nog verder worden geïntensiveerd.

Nederland met het bedrijf ASML en België met het onderzoekscentrum Imec, kunnen samen met Noordrijn-Westfalen en zijn bedrijven zoals Elmos Semiconductor en Infineon in de vestiging Warstein of het Onderzoeksinstituut voor Discrete Wiskunde van Prof. Dr. Dr. h.c. Bernhard Korte belangrijke impulsen geven aan het Europese ecosysteem van halfgeleiders en vestigingen van allerlei aard in de economische ruimte van België, Nederland, Luxemburg en Noordrijn-Westfalen bevorderen. Andere actoren aan vraag- en aanbodzijde kunnen rechtstreeks hun voordeel doen met meer samenwerking op dit gebied.

VEILIGHEID

Binnenlandse veiligheid, en meer bepaald de grensoverschrijdende **politiesamenwerking**, vormt een belangrijk deel van de samenwerking.

NRW zal ook in 2023 deelnemen aan de werkgroep SENN-Recherche en zal, naast de reeds vastgestelde werkterreinen, streven naar uitbreiding van de vaktechnische uitwisseling over actuele fenomenen op dit gebied, dat in crimineel-geografisch opzicht nog verder is uitgebreid. Daarbij moeten fenomenen van georganiseerde misdaad in ogenschouw genomen moeten worden.

Daarnaast kan de oprichting van deskundigengroepen voor afzonderlijk geïdentificeerde fenomenen een verdere bouwsteen zijn die de reeds bestaande samenwerking zou kunnen aanvullen met elementen van een recherche-overkoepelende uitwisseling en het zoeken naar geschikte procesoverkoepelende vormen van samenwerking. Dit betekent met name ook meer aandacht voor een bestuurlijke aanpak.

NRW zal blijven deelnemen aan de werkgroepen SENN-Meldkamer, SENN-Post en PolCyber. NRW blijft geïnteresseerd in uitwisseling na de vorig jaar aangekondigde belangstelling voor samenwerking bij de bestrijding van kinderpornografie en na twee vruchtbare expert meetings met de Benelux-landen blijft <n timer> geïnteresseerd in uitwisseling.

Op het gebied van de bestrijding van internationaal terrorisme en politiek gemotiveerde misdaad onderhoudt de recherche van NRW reeds goede contacten met de politieautoriteiten van de Benelux-landen die bevoegd zijn op het gebied van terrorismebestrijding. Om best practices te verbeteren, gemeenschappelijke methoden te ontwikkelen en met het oog op een nog intensievere uitwisseling, alsmede om overeenstemming te bereiken over een gemeenschappelijke strategische oriëntatie en grondslagen voor verdere samenwerking, wil NRW graag samenwerken rond bijv. gemeenschappelijke rechtsgrondslagen, uniforme definities en categorisering, het creëren van gezamenlijke criminaliteitsbeelden en het benoemen van gemeenschappelijke aandachtspunten voor evaluatie.

Grensoverschrijdende politiesamenwerking mag echter niet alleen gericht zijn op rechtshandhaving.

Daarom is NRW is een groot voorstander van een preventieve aanpak bij de bestrijding van misdaadfenomenen. Een desbetreffende uitwisseling met de Benelux Unie zou voor iedereen vruchtbaar kunnen zijn en tot samenwerking kunnen leiden.

De nauwe samenwerking op het gebied van **crisisbeheersing** zal eveneens worden voortgezet.

GEZONDHEID

Digitalisering in de gezondheidssector, uitwisseling van gezondheidsgegevens en samenwerking tussen hulpdiensten zijn ook onderwerpen waarvoor NRW verder belangstelling heeft om met de Benelux Unie op samen te werken.

STISE-STUDIE OVER DUURZAME MOBILITEIT

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en verschillende Nederlandse steden en provincies, alsook de regio Hauts-de-France en Noordrijn-Westfalen hebben deelgenomen aan het Europese ESPON STISE-project rond duurzame mobiliteit binnen de stedelijke regio Eurodelta. In deze studie wordt voorgesteld grensoverschrijdend samen te werken op 4 acties om de doelstellingen van de Green Deal op het gebied van mobiliteit te verwezenlijken:

- het potentieel van MaaS;
- harmonisatie van lage-emissiezones;
- verbetering van het grensoverschrijdend spoorwegvervoer;
- verschuiving van lucht naar spoor.

Voor elk van deze vier acties wordt in de studie een roadmap voorgesteld. De studie werd gepresenteerd en besproken tijdens een Europees seminar dat in oktober 2022 in het Benelux-Huis werd georganiseerd. Op basis van de studie en de roadmap zal worden nagegaan hoe de resultaten kunnen bijdragen tot de Benelux-activiteiten.

5.2. DE GRANDE RÉGION

Verdere versterking van de samenwerking tussen de twee samenwerkingsgebieden, met name op het gebied van vier horizontale thema's:

- veiligheid en crisisbeheersing;
- klimaatverandering, behoud van biodiversiteit, luchtkwaliteit;
- industriële, digitale en energietransitie;
- mobiliteit en grensarbeiders (met mogelijke betrokkenheid van het EURES-netwerk).

In dit verband willen de Benelux-landen toenadering zoeken met de Taskforce Grensarbeiders van de Grande Région, door de lering die kan worden getrokken uit de door de gezondheidscrisis versnelde omschakeling naar een nieuwe manier van werken (bv. de sociale en fiscale gevolgen van telewerken en voorlichting van grensarbeiders) te bundelen, een gezamenlijke beschouwing van de geconstateerde knelpuntencen een voortzetting van de dialoog in Benelux-verband.

5.3. FRANKRIJK

Op verzoek van het Directiecomité Verkeer en Vervoer wordt een poging ondernomen om het grensoverschrijdend transport met 44 ton combinaties naar Frankrijk mogelijk te maken binnen de grenzen van de toepasselijke EU-voorschriften (met name Richtlijn 96/53/EG inzake afmetingen en gewichten van bepaalde wegvoertuigen).

Op basis van de intentieverklaring van 2018 waarin de bereidheid van de Benelux-landen en Frankrijk om nauwer samen te werken wordt bevestigd, is een versterkte gezamenlijke bestrijding van de internationale drugshandel en grensoverschrijdende criminaliteit tot stand gebracht, met name via het Hazeldonkoverleg. In Frankrijk zijn de centrale directie van de gerechtelijke politie, de algemene directie van de nationale politie en het nationale bureau voor verdovende middelen hierbij betrokken.

5.4. NOORDSE RAAD EN BALTISCHE STATEN

- Automatische erkenning van kwalificaties van Hoger Onderwijs

Terwijl de nationale ratificatieprocedures van het met de Baltische staten gesloten multilaterale Verdrag betreffende de automatische erkenning van kwalificaties van Hoger Onderwijs van 14 september 2021 worden afgerond, wordt de verdere toetreding van andere geïnteresseerde landen voorbereid. In 2023 zal dit proces wellicht met Ierland worden opgestart en dit kan worden uitgebreid met andere geïnteresseerde landen.

- Er wordt verder gevolg gegeven aan de ministeriële bijeenkomst van de Benelux- en Baltische ministers van Energie van 27 juni 2022 waarin een uitwisseling over de offshore wind en bijhorende energiedata (*smart metering*) geagendeerd zijn.

5.5. BENELUX: KENNISCENTRUM VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

Het kenniscentrum voor grensoverschrijdende samenwerking is in essentie het overleg ingericht op basis van het Benelux-Verdrag van 20 februari 2014 inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking (M(2014)2) en de bijhorende ondersteuning door het Benelux Secretariaat-Generaal ten behoeve van:

- een proactieve ondersteuning van territoriale overheden met betrekking tot nieuwe en bestaande samenwerkingsverbanden (acquisitie en opvolging) met extra aandacht voor de interterritoriale component van het Verdrag alsook voor kansrijke ontwikkelingen zoals b.v. de verzelfstandiging van nationale parken over de grens heen en relevante grensoverschrijdende aspecten van de Einstein-telescoop;
- gerichte communicatie;
- de uitbreiding van het Verdrag naar de buurlanden;
- bijdragen aan de oplossing van knelpunten als gevolg van het bestaan van de grens voor territoriale overheden (bestaande en nieuwe);
- opvolging van de Europese Mededeling Groei in Grensgebieden (nieuw Europees instrument, cohesiefondsen, knelpunten);
- een efficiënte governance door en met de lidstaten (o.a. opvolging van andere gremia voor grensoverschrijdende samenwerking, ontwikkelingen van de European Crossborder mechanism en INTERREG).

Daarnaast heeft het Benelux Secretariaat-Generaal een specifieke expertise opgebouwd in het kader van de Benelux-samenwerking in ruimere zin. Waar relevant wordt deze expertise gedeeld en desgewenst ook ingezet in het kader van de bi- of multilaterale samenwerking waar twee of meer Benelux-landen aan deelnemen. Dit betreft bijvoorbeeld de verdere opvolging van de conclusies van de Vlaams-Nederlandse bestuurlijke werkgroep rond grensbelemmeringen en complexe infrastructurele projecten, of het zoeken van synergieën tussen de samenwerking in het kader van de Benelux Unie en de samenwerking in het kader van de Grande Région.

5.6. RIVIERENOVERLEG IN DE BENELUX

Schelderaad:

De Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie is als intergouvernementele organisatie gericht op het beleid en beheer met betrekking tot het Schelde-estuarium. De andere stakeholders in het gebied worden bij dit overleg betrokken via de Schelderaad, waar het Benelux Secretariaat-Generaal het voorzitterschap en secretariaat van voert. De focus ligt op de opstelling van een Lange Termijn Perspectief voor natuur als inzet om tot het nodige natuurherstel te komen, zoveel mogelijk gekoppeld aan andere doelstellingen in het gebied, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid.

Tripartiete Maas Overleg:

Het Tripartiete Maasoverleg richt zich op het scheepvaartbeheer in het Vlaams-Waals-Nederlandse grensgebied. Zoals in het verleden zal ook sterk ingezet worden op informatie-uitwisseling en samenwerking met betrekking tot extreme laagwatersituaties en extreme hoogwatersituaties.

Overige Rivierenoverleggen:

Op 28 oktober 2022 vond in Brussel een Benelux-bijeenkomst plaats voor de verschillende belanghebbenden in de watersector. Doel van de bijeenkomst was de belangrijkste prioriteiten op het gebied van waterkwaliteit en -kwantiteit in de Benelux te vernemen en het Benelux-overleg in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Overstromingsrisico's opnieuw op te starten.

Daarbij werd vastgesteld dat het nuttig is dit soort uitwisselingen regelmatig in Benelux-verband te laten plaatsvinden en daarbij ook andere organisaties te betrekken zoals de Internationale Maascommissie, de Internationale Scheldecommissie en de Centrale Commissie voor de Rijnvaart. Dit is des te belangrijker omdat onlangs verschillende richtlijnen zijn aangenomen (drinkwaterrichtlijn) dan wel waar momenteel wordt over onderhandeld (afvalwaterrichtlijn, wijziging van de kwaliteitsnormen in de watersector).

MISSIE EN VISIE

MISSIE

Het Secretariaat-Generaal van de Benelux Unie is de spil van grensoverschrijdende samenwerking in de Benelux met een focus op het versterken van de veerkracht van de interne markt, het bevorderen van duurzame ontwikkeling en het vergroten van de veiligheid. Wij initiëren, inspireren en faciliteren die samenwerking. Wij brengen experts en bevoegde autoriteiten samen om te werken aan oplossingen om grensoverschrijdende belemmeringen weg te nemen en de kracht van de Benelux-regio in Europa te versterken. Daartoe hebben we een uitgebreid juridisch instrumentarium ter beschikking dat op basis van consensus en maatwerk wordt ingezet. We bevorderen het werk van het Comité van Ministers en de wisselwerking tussen verschillende Benelux-instellingen. We nemen initiatieven om in de Europese integratie een voorlopersrol te vervullen in complementariteit met de EU en fungeren daarbij niet zelden als proeftuin voor die samenwerking in groter verband. We agenderen nieuwe samenwerkingsperspectieven en moedigen synergiën met de naburige regio's aan. We doen dat als neutraal platform met een gedreven professioneel meertalig en intercultureel team dat de weg, de belangen en de verscheidenheid binnen de Benelux en de EU goed kent.

VISIE

Een betere wereld is alleen mogelijk als we samenwerken over grenzen heen. In de loop der jaren heeft de Benelux-samenwerking bewezen een doorslaggevende rol te spelen als model voor de Europese integratie en als ideale proeftuin voor de duurzame voltooiing van de Europese interne markt. Daarnaast versterkt zij de Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid op beslissende wijze. Het belang en de kracht van deze regionale samenwerking in een steeds groter wordende Europese Unie blijven relevant en springlevend.

Onze doelstelling zal altijd zijn om de welvaart en het welzijn van burgers en bedrijven in de Benelux op duurzame wijze te vergroten door het laten slagen van concrete projecten en programma's die een toegevoegde waarde hebben voor de drie landen; van praktische betekenis zijn voor hun burgers en bedrijven en die ook op regionaal en Europees niveau tot voorbeeld strekken.

